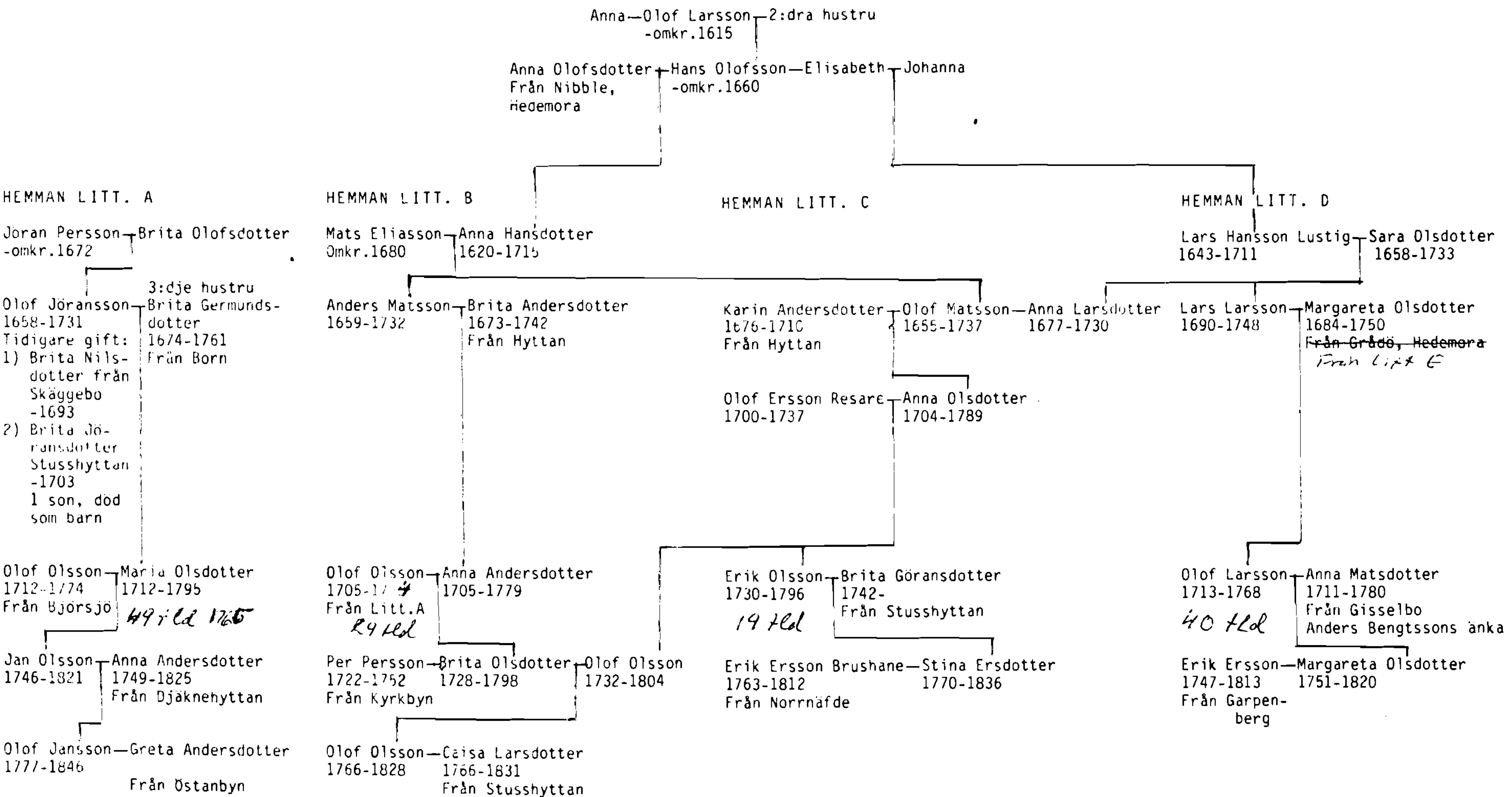
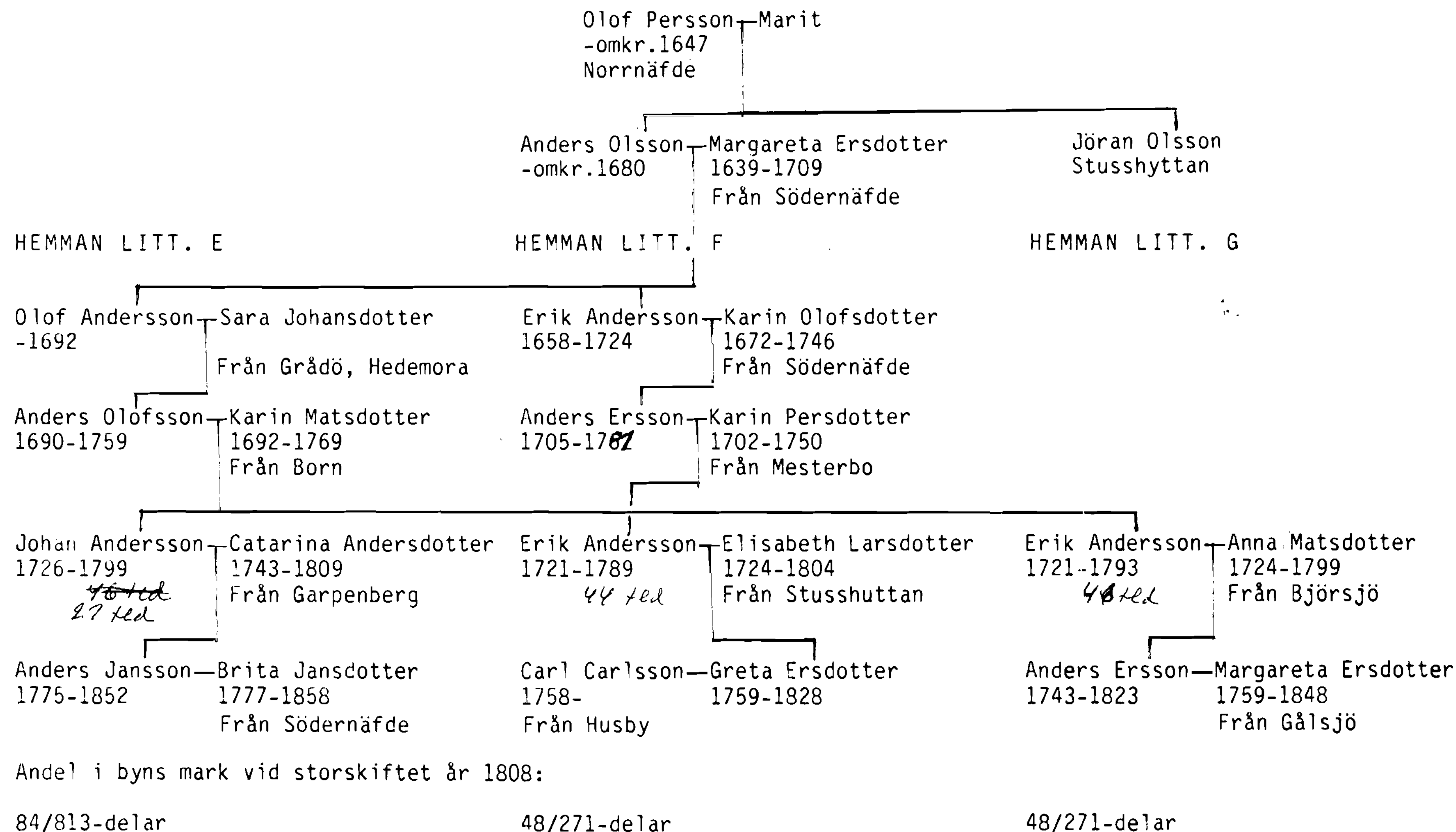

ARNE SOHLSTRÖM
GARPHYTTAN I GRYTNÄS SOCKEN
Anna—Olof Larsson—2:dra hustru
-omkr.1615
Anna Olofsdotter—Hans Olofsson—Elisabeth—Johanna
Från Nibble,
Hedemora
-omkr.1660
HEMMAN LITT. A
Joran Persson—Brita Olofsdotter
-omkr.1672
Olof Jöransson—3:dje hustru Brita Germunds-dotter
1658-1731
1674-1761
Från Born
Tidigare gift:
1) Brita Nils-dotter från Skäggebo -1693
2) Brita Jö-ransdotter Stusshyttan -1703
1 son, död som barn
Olof Olsson—Maria Olsdotter
1712-1774
1712-1795
Från Björsjö
49 i ld 1765
Jan Olsson—Anna Andersdotter
1746-1821
1749-1825
Från Djäknehyttan
Olof Jansson—Greta Andersdotter
1777-1846
Från Östanbyn
HEMMAN LITT. B
Mats Eliasson—Anna Hansdotter
Omkr.1680
1620-1715
Anders Matsson—Brita Andersdotter
1659-1732
1673-1742
Från Hyttan
Olof Olsson—Anna Andersdotter
1705-17 4
1705-1779
Från Litt.A
24 Lld
Per Persson—Brita Olsdotter—Olof Olsson
1722-1752
1728-1798
1732-1804
Från Kyrkbyn
Olof Olsson—Caisa Larsdotter
1766-1828
1766-1831
Från Stusshyttan
HEMMAN LITT. C
Karin Andersdotter—Olof Matsson—Anna Larsdotter
1676-1710
1655-1737
1677-1730
Från Hyttan
Olof Ersson Resare—Anna Olsdotter
1700-1737
1704-1789
Erik Olsson—Brita Göransdotter
1730-1796
1742-
Från Stusshyttan
19 Lld
Erik Ersson Brushane—Stina Ersdotter
1763-1812
1770-1836
Från Norrnäfde
HEMMAN LITT. D
Lars Hansson Lustig—Sara Olsdotter
1643-1711
1658-1733
Lars Larsson—Margareta Olsdotter
1690-1748
1684-1750
~~Från Grådö, Hedemora~~
Från Litt E
Olof Larsson—Anna Matsdotter
1713-1768
1711-1780
Från Gisselbo
Anders Bengtssons änka
40 Lld
Erik Ersson—Margareta Olsdotter
1747-1813
1751-1820
Från Garpen-berg
Andel i byns mark vid storskiftet år 1808:
105/542-delar
85/542-delar
21/542-delar
251/1626-delar

ARNE SOHLSTRÖM
Vitmåragatan 9 C
722 26 VÄSTERÅS

GARPHYTTAN I GRYTNÄS SOCKEN

GARPHYTTAN hemman Litt. D

KLHA, V, AI:17, uppbudslängd, 7 okt 1751

Uppbjöds första resan den fasta ärftliga andel bestående uti hus och jord i Garphyttan, som Jan Larsson i Djäknehyttan efter sina föräldrar ärvt, men han till brodern Olof Larsson i Garphyttan för 400 daler kmt den 5 juni 1737 försålt och överlåtit.

GARPHYTTAN; HEMMAN LITT E

KLHA, V, § 56, 21 april 1735

Confirmerades uppå Anders Olssons i Garphyttan begäran, att till upplysnings erhållande uti dess emot sin granne och gårdsbo Anders Erssson instämda tvist få under Tingstiman besiktiga bägges deras åboende hustomt, ...

Samma Ting, § 74
Under den besiktning, som Länsman Aronsson och nämndeman Jojan Persson efter Rättens förordnande hållit över Anders Olssons och dess gårdsbos Anders Erssons i Garphyttan åboende hustomt, varöver den förre efter laga stämning om byte och delning anhållit, för den stora trängsel han av deras allt för när inpå varannan stående hus vill lida.
Haver Parterna efter synemännens uppviste attest i så måtto förlikts, att de var för sig behålla sina hus som de nu står, allenast Anders Olsson för sin del utflyttar Södra stugan med de därundder lydande flera rum, och Anders Ersson sin del i ladugården, bestående av trenne stycken fähus, ett foderhus och en källarbod, som de bägge lovat efter hand skola ske. Därvid ock Rätten lät förbliva.

KLHA, V, AI:13, § 30, 23 okt 1738

Anders Olsson i Garphyttan besvärade sig efter utverkad stämning, att han efter Länsman Fahlbergs och Anders Johansssons i Norrnäfde syningsattest lidit skada till 36 band havre på sin åker uti ...-änget, igenom sina grannars Olof Olofssons, Olof Anderssons och änkans hustru Anna Olofsdotters svin, kreatur och hästar, som skola inkommit igenom Olof Olofssons och Mats Anderssons ogilla gård och grindar.
... ...

KLHA, V, AI:1, 30 maj 1688, opag.

Fastades till Olof och Erik Anderssöner i Garphyttan deras frändes Erik Anderssons i Gisselbo, som är syskonbarn med deras fader, hemmansdel i Garphyttan, köpt för 310 daler Kmt, som uppbjudits tredje gången den 7 maj 1686.

GARPHYTTAN hemman Litt. F

KLHA,V,AI:18,Uppbudsl.,17 maj 1753

Uppbjöds första resan den arvsrätt som Anders Ersson i Garphyttan, genom köp och byte med sina svågrar sig förvärvat, av Mats Olsson i Björsjön emot en köpeskilling för hus och jord till 524 daler 31 öre, Per Anderssons i Baggebo rätt uti fastigheten i Garphyttan, som han avstått, emot jord uti Baggbo till 369 daler 24 öre samt 155 daler 10 öre kmt undfången mellangift, så att hela summan för köparen bliver tillsammans 1050 daler kmt enligt bevittnad avhandling under den 24 april sistlidne.

KLHA,V,AI:41,opag.,10 april 1800

Efter stämning fordrade Carl Carlsson i Garphyttan och Grytnäs socken av änkan Catarina Andersdotter och dess son Anders Jansson därsammastädes ersättning för läkarlön, medikamenter, sveda och värk, till en summa av 44 riksdaler 16 skilling, för det kärandens dotter Anna den 24 december förledet år blivit av svarandens svinkreatur biten och skadad.
Uti vilket mål regementsfältskären Reinhart, genom utgivet bevis intygat, att Carl Carlsson gottgjort honom läkarlön för den tillsyn han haft å Carls dotter Anna, dock utan att utföra någon summa, ävensom med ett av Anders Andersson i Grytnäs utgivet bevis, styrkas ville, att samma svinkreatur tillförne även skada gjort, och voro dessutom Jan Olsson och Erik Erssons hustru Margareta Olsdotter i Garphyttan inkallade, att i denna sak vittna böra.
Sedan parterna någon stund härutinnan tvistat, kommo de slutligen sålunda överens, att svaranden åtager sig till käranden betala 22 riksdaler, varmed all rättegång i och för denna sak skulle upphöra. Och fann Häradsrätten skäligt, att härvid låta bero.

GARPHYTTAN HEMMAN LITT G

KLHA,V,AI:42, opag.,12 okt 1801

Lät Anders Ersson i Garphyttan förete skriftligt bevis av nämndemännen Anders Samuelsson i Smedsbo och Anders Larsson i Stusshyttan, däröver, att vanartigt folk företagit sig att på hans ägande skogslotter, Kolhuslotterna kallade, bortgräva jorden ifrån skogsrötterna, därigenom skogen skadas och förstöres, med anhållan, att ett slikt oskick må varda vid ansenligt vite förbjudet.
Nu som var och en är berättigad, att å sina ägor njuta fred och säkerhet, samt Anders Ersson vederbörligen styrkt den olägenhet varöver han klagar. Alltså fann Häradsrätten skäligt utsätta vite av en riksdaler 32 skilling, vartill, utom böter och skadeersättning efter lag, den gör sig förfallen, som i en eller annan måtto ofredar hans ägande skogslotter.
Dock bör detta förbud i predikostolen kungöras, på det någon okunnighet därom icke förebäras må

TVIST MED BORN OM SKOGSLOTTER

KLRD 79, § 12, 1 maj 1722

Samtliga åborna uti Garphyttan kärade efter föregången stämning till samtliga byborna uti Born, beträffande åverkan på deras tillhöriga skog, som i synnerhet Mats Ersson skall hava förövat, varför de ock blivit föranlåtna, att framfordra rå-brevet uppå skogsskillnaden emellan bemälte byar, tillika med Mats Erssons förklaring huru han emot 1713 års dom fördristat sig att ännu behålla och själv bruka den lilla jordedel som han uti Garphyttan innehaver, och därmedelst taga sig tillfälle att på ett och annat sätt göra dem intrång.
Till förklaring häröver uppviste åborna uti Born den förlikning, som dem emellan år 1656 den 27 juni blivit träffad om deras skog och byskillnad, varav befanns, att Garphytteborna lämnat Aners Matsson på Born tillstånd, att behålla sina intagor och mera till sitt hemman på norra sidan om Dammsjöberget, ända efter berget, dock få vägen obehindrat, samt sin del efter dess quota uti Roob-skogen, var emot han eftergivit sin hustrus del uti gamle Garphyttebyn, hyttan undantagandes, vilken skillnad och ännu skall vara dem till rättelse, och i alla mål hava sin riktighet, så att kärandena intet skola hava fog att besvära sig över någon åverkan.
Sägandes Mats Ersson sig ej allenast hava tillbjudit mågen Anders Olsson att emottaga dess ringa jordedel, utan och de andra grannarna, men så länge ingen sig med betalningen infinner, kan han utan förnöjelse intet avstå densamma, kunnandes han för övrigt väl intet neka till den överklagade åverkan, som allenast skall bestått uti några granar, men förmenar sig därigenom böra ursäktas, att han av förseende gått in på en andres lott, som dock vid skogsdelningen torde kunna visas vara honom tillhörig.
Men Garphtteborna invände, det var och en hade sin riktighet uti skogen grannarna emellan, docj begärdes Rättens tillstånd, att efter ovannämnda synebrev utgå rätta skillnaden emellan bägge byarna, helst som det på ena sidan ej skall vara därom någon visshet, vartill dock contraparterna ej ville bejaka, emedan sådan kostnad var onödig, och dem emellan därom aldrig någon stridighet varit.
Resolution: Så vida Garphytteborna förmenar rågången efter ovannämnda synebrev ej vore rätteligen i synnerhet på enas sidan uppkvistad, d då kan dem intet förvägras, att på egen bekostnad låta igenom nämndemännen Jöns Hansson i Nybyn och Johan Persson i Mesterbo, uti contraparternas närvaro unersöka, huruvida några vissa skiljemärken äro att tillgå, eller om något skulle fattas, hava de med åbornas i Born samtycke sådant behörigen att upprätta.
Men beträffande åverkan, som Mats Ersson skall hava gjort uppå Lars Larsson och Karin Ersdotter tillhötiga skog, så ehuruväl Mats föregiver det vara skett av förseende, varför han ock därmed skall hava avstått, så snart han blivit därom påmind, och ej avfört det som hugget var, utan det kommit vederbörande till godo.
Så kan likväl allt sådant intet ursäkta honom, utan sakfälles han billigt för detta dess olaga tillgrepp i förmåga av det 18 Cap Byggnadsbalken till sina 3 daler silvermynts plikt.

GARPHYTTAN I GRYTNÄS SOCKEN
KLHA,V,AI:37,opag.,5 nov 1794

KLHA,V,AI:37,opag., 5 nov 1794

Uti stämning å änkan Brita Göransdotter eller Erik Olssons änka i Garphyttan, dess måg soldaten Erik Brushane samt dess hustru Stina Ersdotter och de tvenne omyndiga systrars förmyndare Anders Nilsson i Hrytnäshyttan och Gabriel Gabrielsson i Bondbo uti Hedemore socken, påstod Olof Olsson i Garphyttan, att enligt bouppteckningen efter Olof Resares änka Anna Olsdotter i Garphyttan den 4 december 1789 utbekomma den arvedel, som honom tillfallit och svarandena innehava, ...

KLHA,V,AI:37,opag.,6 nov 1794

Inställde sig Jan Olsson i Garphyttan, biträdd av Herr Landsfiskalen Forslund, emot Olof Olsson därstädes, biträdd av J.G. Liftman, till utförande av instämda målet, angående Jan Olssons påstående, att få utlösa Olof Olsson ifrån den ringa och obesuttna jordedel, som ej räntar mera i årlig kolskatt än 3 3/32 -dels korgar, var emot Jan Olsson äger jord emot 4 stigar 1 korg kolskatt, som av jordeboken vidare kunde visas, ...

KLHA,V,AI:37,opag.,7 nov 1794

Företogs det av Jan Olsson i Garphyttan emot nämndemannen Anders Ersson därstädes, här vid Rätten anmälda mål angående slagsmål, varutinnan Häradsrätten den 12 sistlidne november ålagt Anders Ersson svärja målsed, och blevo parterna så överens, att emot det Jan Olsson låter saken falla, skulle Anders Ersson bestå honom 16 daler, vilka skulle Jan Olsson till godo beräknas

KLHA,V,AII:1,§7:8,14 maj 1761

Det fasta arv, som tillfallit unge Olof Olofsson och Brita Olofsdotter i Garphyttan efter deras farmoder Brita Germundsdotter, men de bägge förra försålt till fastermannen Olof Olofsson därstädes för 40 daler kmt.

KLHA,V,AII:1,mål 13,14 maj 1761

Uppvistes en den 13 mars sistlidne sluten överenskommelse, varigenom gamle Olof Olofsson och hans hustru i Garphyttan utlovat, att aldrig rubba eller bry brorsdottern Brita Olsdotter eller hennes man unge Olof Olofsson uti nyttjande av den jordedel de innehava, svarande emot 200 daler kmt, vilket till den säkerhet lag förmår i protokollet intecknades.

KLHA,V,AII:1,mål 14, 14 maj 1761

Inlämnades en av unge Olof Olofsson och Brita Olofsdotter i Garphyttan undertecknad föreningsskrift, varigenom de sålunda överenskommit om deras arvsandel efter farmodern med fastermannen gamle Olof Olofsson, att han i ett för allt betalt till de bägge förra 40 daler 16 öre kmt, därmed de ock förklarat sig nöjda, som till vedergåendes säkerhet i protokollet intecknat varder.

KLHA,V,AII:1, mål 4:18,2 maj 1763

De fasta arvsandelar efter avlidne fadern Anders Olofsson i Garphyttan, som nämndeman Erik Andersson därstädes köpt av bröderna Olof Andersson Landerstedt i Norbergs by och Anders Andersson i Kärbo för 618 daler kmt den 16 september 1762.

KLHA,V,AII:1,opag.,18 mars 1776

Genom upprättat och bevittnat salubrev av den 20 februari förledet år, hava Mats Ersson och dess hustru Anna Olsdotter i Knutsbo till deras svåger och broder Johan Olsson i Garphyttan för uppburen 500 daler knts köpesumma all deras fäderne och möderne ärvda fastighet i Garphyttan försålt.

KLHA,V,AI:38,opag.,4 nov 1795

Efter det bonden Olof Olsson i Garphyttan till detta Ting uttagit stämning på sin avlidne broders Erik Olssons efterlämnade änka Brita Göransdotter, hennes måg tjänstgörande soldaten Erik Brushane därstädes, samt förmyndarna för bemälde Erik Olssons omyndige döttrar Anna och Brita, Anders Nilsson i Nyhyttan och Gabriel Gabrielsson i Bondbo, med påstående, att få utbryta och till eget bruk och nyttjande i besittning taga sin efter dess avlidne moder Olof Resares änka Anna Olsdotter, enligt bouppteckningsinstrument under den 4 december 17.. tillfallna fasta arvslott, bestående i hälften av moderns hemman, alltså en broderslott, upptagen i värde till 525 daler kmt, ..

KLHA,V,AI:38,opag.,5 nov 1795

Förekommo parterna uti uppskjutna saken emellan Johan Olsson i Garphyttan, kärande, och Olof Olsson därstädes, svarande, angående förstnämndes påstående, arr såsom innehavare av jord i sexman Olof Olssons mantal svarandes emot fyra stigar och en korgs kolskatt, få lösa Olof Olsson ifrån dess därutinnan ägande ofullsuttna jordedel om endast 3 1/2-dels korg kolränta, enligt köpebrev den 10 januari 1736.

KLHA,V,AI:39,opag.,30 okt 1797

Tilltalade Jan Olsson i Garphyttan under påstående laga ansvar och näpst, unge Lars Andersson ifrån Stusshyttan, för det han skall under Tingstiman på tingsstället Jan Olsson med ohöviska ord överfallit och brevtjuv kallat, vilket tvenne ojävaktige och så avhörde vittnen Anders Larsson i Kolarbo och Lars Carlsson i Västansjö intygade, och Anders Larsson även själv omsider erkände, under avgivande av den förklaringen, att därmed ej annat mente, än att förebrå Jan Olsson, som hade uti sitt förvar Stusshytte-byns handlingar, för att han desamma för de byamän, som dem begärt, obehörigen förhållit.

Avsades: Ehuru väl Anders Larsson genom tvenne på ed avhörda vittnen och genom egen bekännelse är vorden övertygad, att uti ett gent emot Tingsstugans .... varest mycket mycket folk varit samlat, Jan Olsson en grov tillvitelse gjort,, och honom brevtjuv kallat, likväl att Anders Larsson förklarat sig därmed ej annat åsyftat, än att förebrå Jan Olsson det han som Stusshytte byamäns gemensamma handlingar om händer haft, de samma för de byamän som dem utbegärt, förhållit.

Alltså finner Häradsrätten Anders Larsson därför ej annorledes anses kan, än han till följe av 60 Cap 6 § Missgärningsbalken 4 riksdaler böta skall.

KLHA, V, AI:59, mål 138, 14 april 1823

Anders Persson i Vibberbo hade till Tinget instämt Olof Ersson i Garphyttan under påstående, att som svaranden emot erhållen betalning förbundit sig att för kärandens räkning vid Avesta Bruk år 1819 leverera 4 stigar kol, som utgjorde kärandens hemmansskatt till bruket men det oaktat sådant utaktlåtit, det måtte alltså ....

KLHA, V, AI:60, mål 322, 20 mars 1824

Till detta Ting hade Per Ersson i Bengtsbo och hans svåger Anders Andersson i Garphyttan instämt Per Ersson och Anders Anderssons hustrus avlidne moderbroder Anders Anderssons änka Maria Andersdotter i Bengtsbo och hennes omyndiga barns förmyndare HJan Olsson i Kyrkbyn, med påstående, icke allenast att den redogörelseräkning, som Jan Olsson avgivit över kärandenas och deras ännu omyndiga syskons arv efter både deras moder Stina Persdotter och moderbroder Anders Andersson måtte såsom oriktig ogillas, utan ock att Jan Olsson som i november månad år 1820 satt sig i besittning av lösa och fasta egendomen med inbärgad gröda efter Stina Persdotter och Anders Andersson, ...

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1740

Olof Andersson i Garphyttan, född i Väster Våla 1708, gift 1733 med sin förra hustru Brita Matsdotter i Risbyn, som blev död 1734. Gift andra gången med sin efterlevande änka hustru Anna Andersdotter. Barnlös

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1742

Anders Matssons änka ifrån Garphyttan Brita Andersdotter, född på Hyttan 1681 i augusti. Gift 1703 6 september, änka 1732. 1 son, 3 döttrar, sonen död.

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1746

Erik Anderssons änka ifrån Garphyttan hustru Karin Olofsdotter, född i Södernäfde 1672, gift 1691 den 25 oktober. Änka 1724. 2 söner 2 döttrar, 1 son 1 dotter döda.

Grytnäs Kyrkoarkiv, F1, 1747

Lars Larsson i Garphyttan, född 1690 den 15 januari. Fader Lars Hansson. Gift 1711 med Margareta Olofsdotter, haft 5 barn, 4 söner och 1 dotter, av vilka 2 söner och 1 dotter leva. Var med Dalaallmogen till Stockholm 1742.

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1750

Lars Larssons änka i Garphyttan hustru Margareta Olofsdotter, född i Hedemora och Grådö 1684. Fader Olof Andersson, moder Fransdotter. Gift 1711. 2 söner, 1 dotter leva

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1750

Anders Erikssons i Garphyttan hustru Catarina Persdotter, född 1702 i Mästerbo. Fader Per Ersson, moder Brita Andersdotter. Gift 1727. 2 söner 4 döttrar leva.

Grytnäs kyrkoarkiv, F2, 1779

Anna Andersdotter i Garphyttan, född 1705 i Hyttan. Gift 1726 med olof Olsson Garphyttan, 1735 med Olof Andersson

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1751

Per Persson i Gaphyttan, sockenskomakare, föddes i Kyrkbyn 1722. Fader Corpralen Per Matsson Geting moder Anna Ersdotter. Gift 1750 med Brita Olofsdotter i Garphyttan

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1755

Anders Matssons änka i Norrnäfde Marina Persdotter, född i Garphyttan 1676. Fadern Per, modern Elisabeth. Inga barn leva

Grytnäs kyrkoarkiv, F1, 1759

Sexmannen i Garphyttan Anders Olofsson, föddes därstädes 1690 den 10 januari. Fader Olof Andersson, moder Sara Fransdotter (skall vara Johansdotter). Gift 1711 med sin efterlevande hustru Maria Persdotter ifrån Born. 12 barn, 10 söner och 2 döttrar, 5 söner efterleva.

Grytnäs kyrkoarkiv, F2, 1768

Olof Larsson Garphyttan, född där 1713. Fader Lars Larsson, moder Mrgareta Olsdotter. Gift 1750 med änkan Anna Matsdotter Garphyttan. 1 dotter lever

Grytnäs kyrkoarkiv, F2, 1769

Fralidne sexmannens Anders Olofssons efterlämnade änka hustru Catarina Matsdotter från Garphyttan, född 1692 i Born. Fader Mats Ersson, moder Barbro Göransdotter

Grytnäs kyrkoarkiv, F2, 1769

Lars Larssons dotter i Garphyttan Sara Larsdotter, född 1724. Ogift

Grytnäs kyrkoarkiv, F2, 1774

Sexman Olof Olsson i Garphyttan, född 1711 i Björsjön. Fader Olof Larsson moder Anna Ersdotter. Gift 1732 med Maria Olsdotter Garphyttan 1 son 2 döttrar leva

KLHA,V,AI:44,opag.,11 april 1804

Efter stämning påstod änkan Brita Jöransdotter i Garphyttan, att hennes måg soldaten Erik Brushane måtte åläggas
1) Betala en spann råg och en spann korn om året till kärandens död.
2) Om detta skulle avslås, påstår käranden, att få nyttja och bruka till sin död en tredjedel av egendomen, räntande 1 daler 15 öre, som ägaren därav, hennes dotter Brita Ersdotter henne skall lovat.
3) Påstår käranden, att få nädigt husrum och vedbrand.
4) Förbehålles öppen talan och ersättning för rättegångskostnaden.

Där emot Brushane i tagen genstämning yrkat
1) Att från erläggande av den fordrade spannmålens avgivande varda befriad, efter som hans innehavande hemman, endast räntande 1 daler 15 öre, ej skulle en slik avgift medgiva.
Bestrides det av kätanden påstådda bruk och nyttjande av en tredjedel utav egendomen, efter som densamma helt ocj hållet vore Brushanes enskilda tillhörighet, och i hans hand med laga kraft under domar befästad.
3) Det käranden måtte åtnöjas med husrum och vedbrand, så som Brushane erbjudit och han mäktat åstadkomma.
4) Förbehålles öppen talan jämte ersättning för rättegångskostnad.

Och inställde sig parterna, då käranden åberopade stämningen, men kunde inte åberopa, mindre förete, minsta skäl eller bevis till bestyrkande av sina emot mågen gjorda påståenden, och denne förklarade, att han efter sin förmåga sökt hjälpa sin svärmoder uti hennes behövande tillstånd, utan att därtill vara förbunden, varken genom skötselkontrakt eller såsom avrad för någon av svärmodern emottagen jord, men hon ville icke åtnöjas med vad han i sitt hus kunde åstadkomma, utan pockade på ett visst födomål, därmed Brushanes lilla hemmansdel ej tålde att belastas, och skulle svärmodern icke gärna trivas hemma, utan vanka av och an från ett till annat ställe, varunder hon träffade rådgivare, som uppretade henne till varjehanda obehöriga rättegångar.
Nu som erkänt och medgivet är, att änkan Brita Jöransdotter icke äger annan rätt till hjälp och understöd av sin måg soldaten Brushane, än den som av släktskap och naturlig billighet härflyter, och vilket ankommer på dens råd och villkor, som hjälpen meddela skall, alltså fann Häradsrätten Brushane icke kunna förpliktas, att något visst födomål för sin svärmoder utfästa, utan måste hon låta sig åtnöja med det biträde han förmår åstadkomma, och han förklarat sig villig att henne i mån av egna knappa tillgångar meddela.

KLHA,V,AI:45,opag.,10 okt 1805

Carl Carlsson i Garphyttan hade till detta Ting låtit instämma änkan Catarina Andersdotter och hennes son Anders Jansson därsammastädes, med påstående, att de måtte ersätta läkarelön samt övriga omkostnader, som måst användas på kärandens barn, som blivit bitet av svarandens svin, vilket mål varit till 1800 års vårting och 1802 års höstting instämt, men svarandena bägge gångerna utlovat, att utan dom betala utsatt förlikning, det de dock sedermera ryggat, varjämte fordrades ersättning för rättegångskostnaden.

Och inställde sig parterna, kunnande svarandena detta förhållande icke förneka, det Rätten sig ock noga påminte, vadan Häradsrätten prövade skäligt förplikta dem, att den skedda skadanmed fyra riksdaler Riksgäldsmynt ersätta, och rättegångskostnaden med en riksdaler gälda.

Stora Kopparbergs Läns Lagmansrätt, AI:2, Utslag nr 68, 2 okt 1764

Lagmansrättens utslag uti det av Folkärna Tingslag den 4 nov sistlidne dömda, och med laga vad under Lagmansrättens skärskådande, detta mål emellan änkan Catarina Matsdotter och sönerna Erik samt Johan Anderssöner i Garphyttan, kärande, och sonen samt brodern Petter Andersson, svarande, angående besittningen av avlidne mannens och sönernas fadershemman i Garphyttan i Hans Olssons mantal i Garphyttan med mera. Varom jämte orsakad rättegångskostnad parterna tvista.
Avsades uppå Stora Kopparbergs Läns Lagmansting den 2 okt 1764:
Av de ingivna skrifter och handlingar har Lagmansrätten om detta måls beskaffenhet sig underrättad gjord, och funnit, att sedan ..., till följe av Lagmansrättens utslag under den 26 september förledet år till Häradsrätten låtit instämma sönerna Erik, Johan och P Petter Anderssöner, med påstående att angående besittningen av deras föräldrars jord måtte bliva på det sättet, att äldste sonen Erik finge besitta faderns hemman och giva lösen för de andras delar, emedan modern där icke skulle äga sin avlinge jord, och därav gåve Erik full besittning vid lösningsrätt. Emot det han lämnade brodern Johan i byte sin andel uti moderns enskilda arvejord i hemmanet, med mera.
Så har Häradsrätten av anförda skäl förklarat sig ej i något avseende kunna hava på Catarina Matsdotters i så måtto anställda talan, utan bibehållit ... vid den i kraft av Häradsrättens den 5 maj förlidet år fällda utslag tillerkände börds och lösningsrätt uti hemmanet, mot vilket utslag så väl änkan som sönerna Erik och Johan under Lagmansrätten vädjat, samt ock i andragen skrift om anstånd härmed anhållit till nästa Ting, vilket, med vad däremot svaranden påmint, Lagmanstinget i övervägande tagit.
Och alldenstund änkan Catarina Matsdotter föregivit det hon uti hemmanet skulle hava någon avlinge jord, samt så vida sonen Petter sådant bestrida sökt, begärs uppskov härmed till nästa Ting, på det hon emellertiden må kunna vid Häradsrätten sådant med laga skrift bestyrka. Varförutan sonen Johan ... det han med brodern Eriks samtycke skall uppgivit det med honom överenskomna jordebyte efter moderns död, samt i anledning därav påstått, att icke allenast vid sin egen arvedel utan faderns hemman bliva bibehållen, utan att vara lika berättigad med Erik och Petter Anderssöner att i börd inlösa en brodersdel eller 1/3-del av bröderna Olofs och Anders Anderssöners till Erik försålda andelar uti samma hemman, vilket påstående hon väl genom stämning vid sisthållet Ting skall på ... de såsom förefanns stämda, då med modern tagit sig svaromål enligt ... utdrag av den 5 maj sistlidne. Fördenskull att som detta tvistemål genom mera gemenskap med vad ... blivit.
Alltså vill Lagmansrätten samtycka till det till nästa Ting sökta anstånd. Dessförinnan änkan så väl som sonen Johan åligger, att vid nästa Häradsting där före lagligen bestyrka sitt föregivande, det hon inte i sin mans hemman skall innehava någon avlingsjord, och den senare att fullfölja ovan berörda anställta bördstalan, samt bevis därom till Lagmansrätten anföra, och för så framt förening ej emellan kommer, som dock i slikt fall bör Lagmansrätten till känna giva.

Målet förekom även inför Lagmansrätten åren 1765 och 1766. Rättens protokoll för dessa år finns dock inte bevarade.
Målet avslutades av Lagmansrätten år 1767, protokollet över detta finns längre fram.

Stora Kopparbergs Läns Lagmansting, AI:3
Utslag nr 48, 16 sptember 1767

Lagmansrättens dom uti det av Folkärna Tingslags Häradsrätt den 4 november 1763 dömda och medelst laga vad under Lagmansrättens skärskådande komna, men vid 1763 och de följande årens Lagmansting uppskjutna mål, emellan änkan hustru Catarina Matsdotter och hennes söner Erik samt Johan Anderssöner i Garphyttan å den ena sidan, kärande, samt tredje sonen och brodern Petter Andersson därstädes, svarande, angående besittningen av deras avlidne mans och faders Anders Olssons hemman uti Garphyttan och Hans Olssons mantal, som Häradsrätten genom ovannämnda dess utslag tillagt Petter Andersson, att få med brodern Erik Andersson till hälften lösa och börda med mera, vilket å kärandesidan bestrides. Varom, jämte fororsakad rättegångskostnad parterna tvista.
Utslag uppå Stora Kopparbergs Läns Lagmansting den 16 september 1767:
Lagmansrätten haver av parternas så vid detta som vid förra Tingen ingivna skrifter och handlingar detta måls beskaffenhet inhämtat, och funnit, huru som den 5 maj 1763 uppå Erik Anderssons käromål till sina bröder Johan och Petter, att så vida han det fått lösa bröderna Olof och Anders, såsom större delägare i hemmanet få infria Petter och Johan Anderssöners delar i anledning utav Petter Anderssons egen stämning, samt nedsatt bördsskilling, förklarat sig icke kunna bifalla Erik Anderssons lösningstalan, utan borde parterna där hemmanet tålde två åbor utlösa med varannan lotter.
Emot vilket utslag Erik Andersson vädjat till denna Rätt, ... hans moder hustru Catarina Matsdotter såsom tredje man enkom njöt, vid 1766 års Lagmansting ock begärt bliva hörd, efter hon i hemmanet någon lösningsjord skulle äga, varför Lagmansrätten i förmåga av 18 Cap 2 och 3 § Ärvdebalken hennes talan till Häradsrätten förvist att där avgöras, utan hinder av dess förra utslag, och då parterna sig därvid inställa, har bemälde Rätt genom utslag av den 4 november 1776 där förklarat att hade Katarina Matsdotter förordnat att hon ville giva sig till sonen Johan Andersson i skötsel, och lämna honom sin arvejord om 2 stigar 3 korgar, den Johan Anersson skulle få besitta, men där emot lämnade hon till Erik Andersson sin avlinge jord, emot det han avstod till brodern Johan sin andel i moderns arvejord honom till arvs tillföll, skulle hon dock om sin avlidne mans arvejords besittning ej besluta, ej heller annorlunda om sin egen arvejord förordna än lag förmår, och ... uti sin livstid, därom efter hennes död arvingarna enligt 18 Cap 1 § och 8 Cap Jordebalken kunde tala och rö ättelse söka.
Därför har Häradsrätten på Catarina Matsdotters talan ej kunnat fästa avseende eller göra någon ändring uti sitt förra utslag av den 4 maj 1763, utan Petter Andersson vid den då nämnda bådas rättighet bibehållits.
Emot vilket utslag Catarina Matsdotter och hennes söner Erik och Johan Anderssöner vädjat, men som Catarina Matsdotter begär få styrka vid Häradsrätten det hon uti mannens hemman ägt nog avlinge jord, samt Johan Andersson få fullfölja sin talan vid Häradsrätten emot bröderna Erik och Petter, så har Lagmansrätten målet uppslutit genom utslag av den 2 oktober 1764.
Skedde utredningen om en slik arvejord ytterligare den 18 september 1765 ... till därpå följande dag, men som utredning över sterbhuset och avlinge jorden ej så här på parternas begivande ..., Rättens utslag av den 13 september förledet år beviljat ytterligare anstånd till detta Ting, och hava å kärandesidan blivit uppstadd en av Länsmannen, Välaktade Carl ... och nämndemannen Erik Jonsson i Nybyn den 21 augusti sistlidne utredning över parternas ... och faderns Anders Olssons hemman, som

räntar 7 stigar och 3 korgar kol, då faderns ägda arvejord bestigit sig till 277 daler, lösningsjorden under äktenskapet till 530 daler, samt Catarina Matsdotters egen arvejord till 455 daler, varför på modern hustru Catarina Matsdotters trdedjedel uti avlinge jorden belöper 176 daler, och på Anders Olssons tvådelar 353 daler, så att moderns andel fasta och treding uti avlinge stego till 631 daler, och faderns ärvda fastighet och två tredjedelar uti avlinge jorden även till 631 daler, änkan skulle tillkomma hälften i hemmanet, som förmenades å kärandesidan och hennes gjorda författning av besittningen av hemmanet borde äga bestånd, vilket åter å Petter Anderssons sida är bestritt, så vida den avlinge jord, som i sterbhuset voro, skulle vara bördköpt, samt därför ej skulle kunna av modern bortgivas, eller av henne därom förordnas.

Detta med vad mera parterna anfört, haver Lagmansrätten låtit komma hos sig under övervägande.

Och alldenstund av den fullkomliga utredningen ostridigt är, att hustru Catarina Matsdotter med sin egen arvejord och dess treding i avlinge jorden tillkommer hälften i hemmanet, fördenskull hon ock i Lagmansrätten ... i sin livstid ordna om dess bruk och nytta.

I följe varav, och så vida den övriga hälften som barnen på sitt fäderne tillkommer, och utgör mer än en besittning, som nu emellan Erik och Petter ..., men den Johan Andersson ej fullföljde sin vid 1764 års Häradstong anmälte talan om delaktighet med bröderna Erik och Petter uti faderns jord och likberättighet med dem till inlösen därav.

Alltså och ehuruväl Petter Andersson genom det han bevakat sin bördsrätt till brödernas Olof och Anders Anderssöners försålda fädernedel, finnes hava lika andel i hemmanet och rätt till dess besittning, dock likväl alldenstund Catarina Matsdotter förklarat, att hon ville lämna Erik Andersson sin del av lösningsjorden, emot det han ej åtalte sin anpart i hennes egen arvejord då den efter hennes död kunde falla till arvs, utan lämna den åt brodern Johan, samt Erik Andersson ... blir ... delägande.

Fördenskull han i slikt fall ej påläggas gå med sin broder Petter till lotten, när det kan visas att den jord, som Catarina Matsdotter på dess andel i avlinge jorden tillfallit är utom börd köpt, vilket fäst på laga utförande vid Häradsrätten ankommer. Som då tillika äger höra Catarina Matsdotter, huruvida hon vill erkänna sitt förordnande, som hon nu ingivit men ej bekräftat är.

Blivandes rättegångskostnader var emot annan kvittade.

KLHA,V,AI:21,opag.,3 nov 1764

Att icke allenast bliva bibehållen vid sin fasta arvsandel uti dess avlidne faders hemman i Garphyttan, utan ock anses lika berättigad med sina bröder Erik och Peter Anderssöner, att i börd få inlösa en brodersdel eller 1/3-del av brödernas Olof och Anders Anderssöners till brodern Erik Andersson försålda andelar uti samma hemman, hade väl Johan Andersson i Garphyttan nu låtit instämma förstnämnde sina tvenne bröder, nämndemannen Erik Andersson och Peter Andersson därstädes. Men emedan denne sistnämnde invände, att han blivit för sent stämd, i anseende härtill så väl han som Erik Andersson undandrogo sig svaromålet denna gången, och käranden förklarade sig där emot ej hava något att påminna, så vida stämningenej förrän den 20 i nästlidne månad kommit Peter Andersson tillhanda, utan förbehöll sig nu allenast att till nästa Ting denna sak ånyo instämma. Ty lät ock Häradsrätten härvid bero.

KLHA,V,AI:21,opag.,3 nov 1764

Då instämda saken av Anders Olssons änka Catarina Matsdotter i Garphyttan emot Peter Andersson därstädes uppropades, angående hennes påstående, det måtte svaranden ifrån sig lämna alla de papper och dokumenter, som rörde hennes och dess avlidne mans fasta egendomi Garphyttan, inställde sig parterna och förklarade Peter Andersson sig varken hava undandragit eller nu vägrade alla sådana handlingar, som voro i hans gömma, uti gode mäns åvaro uppgiva. Varmed ej allenast käranden var nöjd, utan bägge parterna jämväl kommo överens, att vid samma tillfälle låta utreda om både Peters och hennes avlidne mans fasta egendoms natur och beskaffenhet, samt ock huru mycket vardera rätteligen tillhört, så ock därjämte densamma utbryta och sterbhusintressenterna emellan efter lag fördela. Alltså förordnades härtill på begäran Kronolänsman Paul Gustaf ...... och nämndeman Olof Andersson i Gyntesbo, Hedemora, att denna förrättning, så snart barmark bliver, ofelbart verkställa.

KLHA,V,AI:21,opag.,3 nov 1764

Kärade väl Johan Andersson i Garphyttan till sina bröder nämndeman Erik Andersson samt Peter Andersson därstädes, med påstående att bliva bibehållen vid sin efter fadern avlidne Anders Olsson tillfallna fasta egendom i Garphyttan och anses lika berättigad att få inbörada en tredjedel uti vad svaranden bägge, ytav fädernefastigheten, utav de övriga bröderna Olof och Anders Anderssöner inlöst, varemot Peter Andersson allena vice versa instämt Johan Andersson, att få sig tillösa sistnämndes fäderne andel i samma berörda hemman, som ej skall tåla trenne åbor, och Johan Andersson dessutom kunna genom gifte förse sig med egendom annorstädes.
Men sedan Peter Andersson invänt, att han nu ej kunde i saken svara eller sitt vice versa käromål utföra, så vida han ej skall återfått sina vid sist hållna Lagmansting ingivna handlingar, så kom parterna å bägge sidor överens, att låta detta var emot annan ininstämda tvistemål vila, till dess Johan genom ett annat utslag av detta dato förordnade utredning och urbrytning i sterbhuset arvingarna emellan försiggått, därefter de ville sig självstämda vid nästa Ting i denna sak inställa, varvid även Häradsrätten lät bero.

KLHA,V,AI:24,opag.,14 nov 1770

Till följe av Rattens utslag den 23 mars sistlidne emellan bröderna Petter och Johan Anderssöner i Garphyttan, var emot anna kärande och svarande, angående Petter Anderssons påstående, att det testamente som parternas avledne moder Karin Matsdotter den 5 augusti 1769, till Jan Anderssons fördel ... ...

KLHA,V,AI:25,opag.,19 mars 1771

Tilltalade nämndeman Erik Andersson i Garphyttan och Jan Andersson ibm, brodern Per Andersson därstädes, påstående:
1) Erik Andersson det svaranden åläggas måtte taga lösen för sin ringa och obesuttna del i faderns hemman uti Garphyttan, som icke var me an en femtedel, ...
... så kunde ej heller Rätten för denna gång något härvid göra.

KLHA,V,AI:29,opag.,2 nov 1780

Uppvistes det av nämndemännen Erik Matssson i Smedsbo och Anders Andersson i Utsund upprättade och den 24 april 1779 slutligen författade jämföres delningsinstrument emellan samtliga skattejordägare i Garphyttan och Grytnäs socken, varå nämndemannen Erik Andersson därstädes om stadfästelse anhöll, varöver
Resolverades: Att detta bör communiceras samtliga Garphytte-borna, att nästa Ting å första Tingsdagen till Rätten skriftligen inkomma, i fall de härvid något skulle hava att påminna, i annan händelse varder Häradsrätten över den begärda stadfästelsen sig då likafullt utlåtandes.

KLHA,V,AI:31,opag.,7 nov 1783

Sedan uti instämda målen emellan Johan Olsson i Garphyttan å den ena sidan, och nämndemannen Erik Anderssons tvenne söner Mats och Anders samt dottern Anna jämte sonhustrun Greta Ersdotter och unge Erik Anderssons döttrar Greta och Lisa tillika med drängen Mats Larsson i Stusshyttan å den andra, angående en gärdesgård omkring den så kallade ....

KLHA,V,AI:31, 6 nov 1784

Anhöll Jan Olsson i Garphyttan, efter uttagen stämning å Anders Ersson i Stensbo och Grytnäs socken, att honom måtte åläggas åtaga sig förmyndarskapet för sin svägerska, avlidne Lars Olssons dotter Anna Larsdotter i Björsjö, ...

KLHA,V,AI:36,opag.,1 nov 1792
Karl Karlsson i Garphyttan, hade till Tinget inkallat Jan Olsson därstädes, och påstår, att enligt 1779 års rev- och delningslängd utbekomma mellanskiften närmast in till Gäddas vret uti Kärrängsgärdet, vilket åkerskifte uti berörda fastställda delningslängd käranden är tillslagen, men svaranden Jan Olsson till bruk och nyttjande sig tillägnat, ...

KLHA,V,AI:36, opag., 2 nov 1792

Sedan vid företagandet av instämda saken emellan Erik Ersson och Olof Olsson vid Garphyttan å ena, och Jan Andersson därstädes å andra sidan, ömsom kärande och svarande, om gamle Erik Erssons och Olof Olssons påstående, det Jan Andersson som avhuggit skogen å en part, till tvenne tunnlands vidd, Erik Ersson och Olof Olsson tillhörig, måtte därför ansvara, så väl som ock Jan Anderssons yrkan, att ifrån ett sådant ansvar frikännas, efter som hyggstret för 10 år sedan skall skett, och skogstrakten efter äldre råskillnaden tillhört honom, ehuru den igenom en nyligen uppgången rågång tillfallit dess vederparter, ...

KLHA,V,AI:15,mål 3,28 april 1746

Anhöll Olof Olsson i Garphyttan om Häradsrättens fasta å den jordedel, uti Olof Olssons mantal därstädes belägen, som Anders Olsson i Garphyttan, efter med ett tecknat och bevittnat köpebrev av den 22 mars 1742, med sin hustrus och barns goda på- och samtycke till förenämnda för 100 daler kmt betygat och kvitterat köp hava avstått och upplåtit, att nu och framgent okvalt bruka och besitta. Emedan köpebrevet därmed behörigen lagfara, vilket Häradsrätten uti övervägande tagit.
Och alldenstund av det nu uppvista köpebrev befinnes, att Anders Olsson på det som infört är, sin ringa jordedel uti Olof Olssons mantal belägen för 100 daler kmt till Olof Olsson försålt och upplåtit. Fördenskull och som han på detta köp trenne oklandrade uppbud erhållit, nämligen den 20 oktober 1743 samt 11 maj och 29 oktober 1744, haver sedan det klanderlöst lagståndet är, alltså och emedan nämnden intyga, att Olof Olsson uti samma mantal långt mera jord innehav och bruka. Ty prövar Häradsrätten i förmåga av 1 Cap Handelsbalken och 4 Cap Jordebalken rättvist, att tilldöma Olof Olofsson äganderätten och besittningen å den tillhandlade jorden uti Olof Olssons mantal, som han nu och framgent har att okvalt nyttja och bruka.

KLHA,V,AI:16,mål 30, 16 okt 1749

Uppviste Anders Olsson i Garphyttan en av Mats Andersson i Born den 9 oktober 1729 utgiven förskrivning på 33 daler 29 öre kmts fordran, förstnämnde jämte Lars Larsson i Garphyttan hade innestående på deras möderne arv i Born. Varpå av Mats Andersson i livstiden blivit betalt 19 daler 18 öre kmt. Påståendes, efter stämning på änkan Karin Danielsdotter och hennes senare man Olof Larssons barn, att de återstående 14 daler 16 öre kmt gottgöra månde och bestå tingskostnaden.
Men svarandena påstodo, att vederparten dessutom fått 12 daler 26 öre kmt, det hustrun med sin ed stärka ville, om så nödigt erfordras, det käranden sig dock ej till minnes draga kunde, och därför förkunnade sig nöjd att änkan den eden gå kunde.
Varefter resolverades:
Om hustrun Karin Danielsdotter påstår sig å förberörda 30 daler 29 öre kmts skuld levererat 12 daler 26 öre, utom de 19 daler 13 öre hennes förra man utgivit, det Anders Olsson dock föregiver sig ej kunnat erinra. Alltså och emedan hon erbjudit sig eden, det käranden förklarat sig nöjd därmed, ty kommer hustru Karin till följe av 17 Cap 34 § Rättegångsbalken nästa Ting att med ed styrka, det hon till vederparten levererat 12 daler 26 öre utom de 19 daler 13 öre han och Lars Larsson tillförne fått. Varefter om hon en sådan ed gånga gitter eller ej, Rätten sig vidare däröver utlåta vill, men 1 daler 22 öre kmt, som således ännu finnes återstå och svaranden icke bestrider, böra de till käranden ovägerligen betala.

KLHA,V,AI:16,mål 43,16 Okt 1749

Uti de mål Anders Olsson och Anders Ersson i Garphyttan å ena sidan samt de övriga grannarna å den andra, var emot annan till detta Ting instämma låtit, förhördes parterna och resolverades:
Anders Olsson och Anders Ersson hava uppå begäran erhållit Rättens förordnande den 19 september förledet år till gode män, att behörigen fördela och jämka hustomterna med får- och kalvhagarna i Garphyttan, så vida de tillförne ej någon jämkning finnes undergått, och de övriga grannarna därtill sitt bifall lämna.
Men vid förrättningen därav den 22 maj sistlidne hava de därifrån gått, så att vidare ej åtgöras kunnat. Varför Anders Olsson och Anders Ersson nu påstått, att vederparterna vid vite tillhållas måtte, att låta sådant vinna sin fullbordan, på det erfaras måtte, om någondera av grannarna innehade mer än å dess andel skäligen belöpa kunde.

Men svarandena enhälligt påstått, att få förbliva vid den år 1715 över åker och äng skedda jämkningen, så väl över den så kallade tvådelars tvistigheten i Stora täkten den 18 juni 1725 skedda delningen, och de där näst jämte gatan liggande hustegar blivit begripne, helst sådant å någondera sidan vid 40 daler smts vite ej klandras och rubbas borde. Men nekade icke vederparterna jämkning över det övriga av byns ägor tvistigt vara kunde. I anseende vartill och som Anders Olsson och Anders Ersson förberörda jämkningen i laga tid ej åtalt, icke heller nu oriktighet därvid visa kunnat, alltså varde 1715 och 1752 års skedda jämkningar härmedelst lagliga, till vedergåendes obrottsliga efterlevnad nu och framgent fastställda. Men vad under berörda jämkningar ej begripes, och ännu grannarna emellan i hustomterna med får- och kalvhagarna kan vara odelt och ojämnt, hava länsman Anders Fahlberg och nämndeman Per Ersson i Rembo, enligt Rättens förordnande den 19 september förledet år, att grannarna emellan, efter varderas ägande och jordetal, behörigen skifta ocj avskilja. Dock så, att ifall svarandena över sin tillständiga rätt ity något innehava, bör så mycket av svinvall eller utmarken Anders Olsson och Anders Ersson tillrevas, som för deras andel rätteligen brister, helst någon delaktighet uti vederparternas överskott ej tilläggas kan, så vida det med mycken kostnad erkännes haver uppbrukats och hävdats. Och emedan av 1715 års revningslängd finnes, att Olof Olssons fader blivit efterlåtet av utmarken ovanför Ragars täppa instängt en liten halvtäppa såsom fyllnad för några snesland honom i tvenne små tomter emot de övriga grannarna feltes, men vederparterna ej gittat visa Olof Olofsson samma täppa mera utvidgat, än efter överenskommelsen fordom blivit instängt. Ty varder Olof Olofsson vid densamma bibehållen, och han kan därför under ytterligare jämkning ej komma, utan vad Olof Olofsson i får- och kalvhagar dessutom innehaver.

Vidkommande i övrigt den väg, som ligger till Jöns sved, och Anders Olsson instängt, men vederparten påstått öppenhållas måtte, så har han väl sådant vägra sökt, i anseende därtill, att den följt med den övriga jorden han inhandlat. Som ock att änkorna Anna Andersdotter och Anna Olsdotter lämnat väg över sina ägor. Men alldenstund dem med mrea sådant ej tillåta vilja, så vida de äro skattlagda, och bekväma att fara över, samt till deras förfång ländande, men förberörde tvistige väg visas, som av Anders Olsson även erkännes, vara en gammal och uråldrig väg till änget Jönssveden. Fördenskull bör den nya vägen förläggas och änkorna tillgodo komma, men Anders Olsson, vid 5 daler smts vite, skyldig att genast den gamla och av honom upplagda vägen åter till vanlig farväg tillägga. Kommandes vid så fakta omständigheter ingen rättegångskostnad den ena eller den andra att bestås.

KLHA,V,AI:19,opag.,23 nov 1761

Till fullföljande av den genom Rättens utslag den 18 sistlidne maj uppskjutna sak, och sedan uppteckning samt arvsskifte efter fadern avlidne Anders Olsson i Garphyttan numera förrättad blivit, kärade sonen nämndeman Erik Andersson därstädes så i anledning därav, som nu åter uttagen stämning till bröderna Johan och Per Anderssöner därsammastädes, med påstående, att dessa svarande måtte taga lösen för sina andelar uti fäderne fastigheten i Garphyttan och Hans Olssons mantal, räntande fem stigar i kolskatt, på det Erik Andersson därav allena kunde bliva ägare, helst han vore försäkrad, att även få inlösa de övriga tvenne bröderna, Olof Anderssons i Norbergs by och Anders Anderssons i Kårbo, uti samma fastighet ärvda andelar.

Garphyttan i Grytnäs socken

KLHA,VI,AI:3, opag., 7 okt 1715

Förekom Anders Olsson på Garphyttan, som under vårtinget den 26 nästlidne april av Rätten förvist blev till likvidation med styvfadern Mats Andersson, modern hustru Sara Johansdotter och morbrodern Erik Johansson ifrån Grådö, om fordrade tjugo daler kmt, denne Erik uti byteslängden av den 30 maj 1693, står införd skyldig till sin avlidne svågers Olof Anderssons på Garphyttan sterbhus, och till barnen utleverera skulle, såsom en rest och återstod, uppå undfångna penningar av svågern i livstiden å sin hustrus jord i Bengtsbo, den Olof inlösa ville, och sin andra svåger Anders Matsson i Bengtsbo tillställa såsom vederlag och byte, emot dess hustrus, sin systers Anna Andersdotters arvejord i Garphyttan. Besvärandes sig nu Anders Olofsson, att icke hava kunnat, under likvidationen inför länsman Gagner och Lars Matsson i Nybyn, få någon reda och riktighet uppå ovanberörda penningsumma, därför han i anledning av vårtingsdomen åter måst infordra sina föräldara och morbroder inför Rätten därom.
Men även här nekade Erik Johansson i förstone, nu som förra gången, till någon rest av 20 daler kmt, och alltså ingen betalning av sådant capital, mindre tjugotvå års interesse därav bestå och samtycka vilja, utan erbjöd eden, det han utom kvitterade och uppå sin hustrus arvejords värde i Bengtsbo, inga andra 80 daler varken sett eller bekommit av svågern Olof Andersson, eller vet sin sal. fader å sina vägnar uppburit och njutit haver. Dock när protokollet, hållet å förra tingsstället Brunnbäck den 25 september 1691 uppslogs och för honom upplästes, vad Häradshövdingen under någon annan handels eftersökande, därutinnan om detta ärende funnit hade, nämligen inteckning då var där skedd, över fadern Johan Franssons i Grådö den 21 nästföregående september utgivna skuldebrev uppå 120 daler kmt, som han erkände sig skyldig att betala till sin äldste son Erik Johansson, emot den skuld sonen för honom betalt hos Proitens sal. Elof Skragges änka Elisabeth Neuman, vilka utlagda penningar Erik Johansson uppburit av sin svåger Olof Andersson i Garphyttan på sin hustrus arv, tillsägandes fadern honom att njuta av oskifte uti sin fasta egendom, så mycket som där emot svara kan, efter protokollets tydliga innehåll.
Vilket Erik Johansson nu hemställdes att eftersinna, och väl samt grundligen med sig överväga och betänka, innan han den tillbudna eden går, förklarade han sig omsider benägen huvudstoden de fordrade 20 daler kmt sin systerson till att förnöja, dock utan interesse, hellre än uti en så gammal och avglömd sak, att underkasta sig edgång.
Varvid och detta mål med bägge sidors åsämja alldeles avstannade.

KLHA,VI,AI:3,mål 10, 20 maj 1718

Erik Johansson ifrån Grådö fordrade efter föregången stämning, av sin svåger Olof Jöransson i Garphyttan få skälig betalning för sin hustrus Maria Jöransdotters ärftliga andel i Garphyttan, som anno 1715 den 27 april är vorden skattad för 100 daler kmt, med avrad därav för den tid Olof det brukat och innehaft

KLRD, 78, f 803, 24 april 1721

Olof Jöransson i Garphyttan och Maria Jöransdotter i Grådö kärade till sin svägerska Annika Persdotter, angående arv efter deras avlidne broder Anders Jöransson, som förliden sommar barnlös död blivit, och änkan genom testamente vill sig åtägna, ...

KLHA,V,AI:12,mål 49, 25 okt 1734

Anders Olssons i Garphyttan gjorda ansökning efter stämning på sitt syskonbarn och gårdbo,Anders Ersson därsammastädes, att uti deras åboende hustomt, där uti de eljest äro lika delaktiga, få sin pålöpande rätt för den systerdel, han uti mantalet löst och mer innehaver än svaranden, samt således efter behörig mätning få hela sin andel på en sidan av hustomten han nu bor, till ungående av den olägenhet och trängsel han av contrapartens där intill stående hus lida skall, kunde Rätten intet bifalla, eller någon ny delning bevilja, så vida Anders Olsson på vederpartens föregivande ej kunnat neka, att den påtalte systerdelen aldrig haft någon rättighet uti ovanbemälde hustomt, som bägge deras farfader Anders Olsson ett stycke utom själva byn på sin egen jord obytt och intagit. Där uti ansökanden tillstår sig för detta innehaver en halvpart mot Anders Erson, vilken för den skull ifrån detta hans påstående skäligen befrias.

KLHA,V,AI:12,mål 56, 21 april 1735

Constituerades uppå Anders Olssons i Garphyttan begäran, att till upplysnings erhållande uti dess emot sin granne och gårdsbo Anders Ersson instämda tvist, få under Tingstiman söka besiktiga bägge deras åboende hustomt, länsman Zachris Aronsson och nämndemannen Johan Persson på Wikhyttan, att taga samma lägenhet under åarternas videvaro uti ögonsikte, samt tillse vad ohägn Anders Olsson, som han nu klagat, därav hava månde, att deras hus så nära inpå varannan byggda äro.

KLHA,V,AI:12,mål174, 21 april 1735

Under den besiktning, som länsman Aronsson och nämndeman Johan Persson på Wikhyttan i går, efter Rättens förordnande hållit över Anders Olssons och dess gårdsbos Anders Ersson i Garphyttan åboende hustomt, varöver den förre efter laga stämning om byte och delning anhållit, för den stora trängsel han av deras allt för när inpå hemmanen stående hus skall lida, haver parterna efter synemännens uppvista attest i så måtto förlikts, att de var för sig behålla sina hus, som de nu stå, allenast Anders Olsson för sin del utflyttar söder stugan med de därunder lydande flera rum, och Anders Ersson sin del i ladugården, bestående av trenne fähus, ett foderhus och en källarbod, som de bägge lovat efter hand skola ske. Därvid och Rätten lät förbliva.

KLHA, V, AI:15, mål 35, 1 maj 1745

Till detta Ting haver Olof Olofsson I garphyttan låtit instämma sin broder Lars Olofsson i Björsjö angående arv efter föräldrarna, som ännu till en del skall innestå och söker utbekomma, men som de uti gode mäns närvaro enligt i går uppsatt förlikning skett, som uppvisades, på det sättet i vänlighet överens kommit, att kärande för undfångna 3 fjärdingar haver givit svaranden anstånd med betalning för berörda arvsfordran, sig bestigande i det fasta till 142 daler 13 öre och i det lösa 3 daler 14 öre kmt, tillsammans 145 daler 27 öre kmt.

MARINAS JORD I SKÄGGEBO

KLHA, VI, AI:1, opag., 6 maj 1698

Erik Nilsson i Skäggebo båstod att Anders Jöransson i Garphyttan och dess svägerskas, Marina Persdotters förmyndare Olof Persson i Stusshyttan samt Erik Andersson i Gisselbo, dem han sig till svars instämt, skulle antingen av honom taga lösen för deras lilla jordedel i Skäägebo, eller byta med honom emot vederlag i Garphyttan. Svarandena invände, att en ...-dräng och skomakare Anders Ersson friar till Marina Persdotter, och väntar att få inlägga hennes och Anders Jöranssons del med sin, då han skulle komma sig till så stor del att han därför måste årligen utgiva 5 korgar kol, men det tvivelsmål och jävet hade de vid samma detta giftermål, att drängen och pigan han till äkte begärer äro till tredje led sins emellan skylda, förfrågade sig fördenskull om dem lovligt vara skall att bygga äktenskap. tillsammans.
Resolution: Där så vore att Skomakare Anders Ersson begärer förbenämnde piga Marina Persdotter till äkta, han sådant i anseende till den skyldskapen dem emellan är uti tredje led intet hindras och förvägras, utan må äktenskapet dem efter Cap 1 § 9 samt stadgan av den 30 december 1680 tillåta.
Men uppå en så ringa jordedel, som räntar allenast 5 korgar kol, kan Rätten dem ingalunda tillstädja sig att nedsätta. Anseendes stadgan av den 1 maj 1693, som intet medgiver hemmanen i denna landsort uti ringare del än en åttondels part att klyva, utan Erik Nilsson som större del i bemälte Skäggebo äger, må och så i följe av samma stadga jordedelen efter mätesmanaorder inlösa och åter till sin egen inlägga.

ERIK ANDERSSON BEGÄR HJÄLP MED EXPENSERS BETALANDE

KLHA, VI, AI:1, opag., 21 okt 1698

~~Efter Lagmansrättens sentens och dom avsagd den 7 december 1696 emellan Erik Andersson i Garphyttan kärande, och Erik Staffansson i Norrnäfde svarande, angående ett äng, vilken dom tillerkänner Erik Staffansson 13 daler Smts expenser av vederparten att undfå, påstod Erik Andersson att samtliga hans medintressenter och grannar, såsom Mats Andersson i Garphyt-~~

Efter Lagmansrättens sentens och dom avsagd den 7 december 1696 emellan Erik Andersson i Garphyttan kärande, och Erik Steffansson i Norrnäfde svarande, angående ett äng, vilken dom tillerkänner Erik Staffansson 13 daler Smts expenser av vederparten att undfå, påstod Erik Andersson att samtliga hans medintressenter och grannar, såsom Mats Andersson i Garphyttan, Olof Matsson, Olof Jöransson och Olof Jönsson i Garphyttan, Hans Jöransson i Stusshyttan, Mats Eriksson på Born och Erik Nilsson i Skäggebo, som alla förskjutit penningar till Häradsdomens utlösande och till deponerad appellation, samt contritüerat till hans underhåll vid Lagmanstinget i Falun, då huvudsaken utfördes, måtte ock jämte honom svara till de pålagda expenserna, men samtliga förenämnda svaranden ville sig ifrån omkostnadens betalning undandraga, av orsak att ingen mer än Erik Andersson agerat saken emot Erik Staffansson. Förmente honom alltså allena till de lagda 13 daler Smts expensers avbetalande vara böra. Tillståendes dock samtliga, undantagandes Hans Jöransson i Stusshyttan och Erik Nilsson i Skäggebo att de sammanslutit penningar till domens utlösande, appellationens erhållande, samt till Erik Anderssons underhåll vid Lagmanstinget, allt i akt och mening att bliva delaktiga med honom i nyttan och vinsten om saken för dem lyckligen avlupit.
Resolution: Rätten prövar i detta mål skäligt, att samtliga svaranden förutom Hans Jöransson och Erik Nilsson, som intet bevistes

eller övertygas kunde hava befattat sig med själva huvudsaken, eller någon penning till dess utförande erlagt, böra tillika med Erik Andersson svara till de 13 daler Smt, som Lagmansrätten tillerkänt Erik Staffansson uti rättegångs omkostningar, proportionellt som de äga jord i byn.
Alldenstund däran att de contribuerat penningar till omkostnaden som Erik Andersson gjort, de tagit sig del i saken uti intention att bliva med honom delaktiga av vinsten och nyttan om allt för honom lyckligen avlupit. Varfö de ock icke heller med skäl kunna leda besväret ifrån sig.

MERA OM HANS JÖRANSSON JORD

KLHA, VI, AI:1, opag., 25 maj 1700

Besvärade sig Mats Ersson på Born att ehuruväl han anno 1697 den 21 september ingått jordebyte med sin svåger Hans Jöransson i Stusshyttan, uppdragandes honom sin fädernes och mödernes del därsammastädes, emot Hans Jöranssons möderne jord i Garphyttan, och sådant allt till följe av Rättens den 24 maj 1695 avlagda dom, som skall tillåta dem att byta sig emellan som de bäst sämjas.
Jämväl den 16 april 1699 med Olof Jöransson på Garphyttan sig förent att få lösa hans hustrus del på merbesagde Stusshyttan, vilken förlikning den 29 april samma år på laga Ting skall vara intecknad och stadfäst, samt han till följe därav köpeskillingen efter ågången rev och skattning deponerat, så ock åkrarna med 225 lass gödsel upphävdat. Jämväl erhållit Herr Executorens order till execution över förlikningen, så skall han likväl sådana byten och förlikningar intet få njuta till godo för Olof Jöranssons lösa och fåfänga invändningars skull.
Olof Jöranssons hustru Brita Jöransdotter svarade, Mats Ersson med så mycket mindre fog haver ingått jordebytet med Hans Jöransson som Rtten förut anno 1694 den 13 oktober bifallit det Olof Jöransson skulle byta med Hans Jöransson, emedan Mats Ersson utlåtit sig därmed nöjd, och anno 1695 den 24 maj på inga andra villkor efterlåtit Hans Jöransson och Erik Nilsson i Skräddarbo något jordebyte upprätta än att 1694 års dom efterlevas måtte. I följe varav hustru Brita påstod bytet med Hans Jöransson att få fullkomna. Jävandes, förkastandes och alldeles ogillandes den förlikning som mannen med Mats Ersson gjort om hennes fasta egendom, henne oåtspord. Påtalandes jämväl Mats Erssons del på Garphyttan, den hon begärde av honom få lösa efter de så ringa vara skall, att därav går allenast 1/5-del uti 3 stigar och en korg kolränta, och alltså ingen full besittningsrätt vara månde, var emot Olof Jöransson skattar 2 1/2 stigar kol, och med Hans Jöranssons del fulla 3 stigar och 1 korg kol.
Resolution: Alldenstund Olof Jöransson haver 1694 och 1695 års domar på sin sida, att fullfölja bytet med sin svåger Hans Jöransson och i förmåga därav äldsta och bästa rätten. Men förlikningen sedermera med Mats Ersson ingången, av Olofs hustru jävas som rätta jordägaren är, utan vars samtycke mannen Olof Jöransson inte befogad var emot 27, 28 Cap Jordebalken hennes jord att abalinera. Fördenskull kan ock samma jävade förlikning intet tillägna Mats Ersson bättre rätt än han förr hade, som i detta fall ingen var, emedan han frånsagt sig all talan på Hans Jöranssons jord, och utlåtit sig nöjd med det byte han med Olof Jöransson göra ville, vilket icke efter föregångna domar fullföljas må.
Dock så att Mats Ersson njuter efter gode mäns skattning betalning för den förbättring han på hemmansdelen gjort. Men vad den lösen angår som Olof Jöransson bjuder Mats Ersson för sin del, så emedan han den inlagt och brukar med Lars Hansson Lustigs andel, som kontraktet av den 24 juni 1699 utvisar, som bägge göra tillsammans mer än ett åttondels hemman, ity kan detta tillbud intet rum hava så länge de bägge hållas tillhopa i en hand.

OLOF JÖRANSSONS ÄNKA KRÄVER SIN GIFTORÄTT OCH MORGONGÅVA

KLRD, 30, f 1255, 11 okt 1694

Olof Jöranssons änka hustru Maria Jöransdotter i Garphyttan kärade till sin svåger Hans Jöransson i Stusshyttan, bägge i Grytnäs socken, angående hennes giftorätt och morgongåva efter hennes sal. man, helst efter hon barnlös efter honom lämnad är, inläggandes Vällärde Herr Daniel Lahlins attest av den 22 maj nästlidne, som betygar att sal. Olof Jöransson sin hustru Maria Jöransdotter 30 lod silver, häst och sadel i morgongåva lämnat. Hans Jöransson säger sig fuller hava hört dessa 30 lod silver av honom utlovade, dem han intet neka kan, men hästen med sadel har han intet hört henne lovat, dock han icke stort där emot säger, efter hon därå attest framlägger, men om hon skall få häst och sadel så bliver intet över om gälden skall betald bliva, begärer fördenskull rättelse huru de sig för utlagorna förhålla skola.
Resolution: Arvingarna efter sal. Olof Jöransson i Stusshyttan som nu strida med änkan hustru Maria Jöransdotter huru boet efter mannen skiftas skall, hava sig därvid sålunda att förhålla, att först antecknas allt vad efter honom i löst och fast varit. Därefter bör gälden först av oskifte betalas. Sedan uttager hustrun sin morgongåva, som finnes efter sannolikheten böra förbliva vid de belovade 30 lod silver allenast, varefter sedan hustrun sin tillstadda förmån bekommit, där ännu fler lösören finnes njuter hon sin tredjedel, men hans fasta arvejord förbliver så mycket den övrig är med hans arvingar.

Maria Jöransdotter, dotter till Jörans Persson och Brita Olofsdotter iGarphyttan, gifte sedan om sig med Erik Johansson i Grådö, Hedemora.

KLRD, 30, f 1256, 11 okt 1694

Hans Jöransson och Mats Ericsson i Stusshyttan i Grytnäs socken kärade till Erik Andersson och Olof Jönsson i Garphyttan, samma socken, angående utlagor av en äng, Mats äng benämnd, som för dem innestå skall.
Svarandena förmenar dem inga utlagor befogade att pretendera, efter de änget för detta igenvunnit, sägandes att de haver mycket kultiverat änget sedan de det fingo i possession, så att melioration säkert emot utlagorna quadrerar och uppgår, begärandes på den händelse på ängets skattning, kallande till skattningsmän Länsman Olof Ericsson i Södernäfde, nämndeman Hans Matsson i Nybyn och Bengt Andersson i Mästerbo, stannade alltså för gången härmed efter kärandena själva förklara sig därmed nöjda.

Försök till markförvärv

KLRD, 30, f 1256v, 11 okt 1694

Hans Jöransson i Stusshyttan och Olof Matsson i Garphyttan i Grytnäs socken kärade till Erik Andersson och Olof Jönsson ibm angående någon jord i Garphyttan, som de söka att inbörda, den för 40 daler Kmt skall såld vara.
Svarandena uppviste ett häradsfastebrev av den 11 juni 1678, samt sedermera Lagmansfasta vunnen på samma ägor. Allt därför kunde Rätten ej dem något inbördande tillåta, utan lämnade svarandena orubbade med sin lagfångna egendom

KLRD, 30, f 1270v, 11 okt 1694

Samuel Olsson i Gålsjö, Grytnäs socken, tilltalte Erik Andersson och Olof Jönsson i Garphyttan, samma socken, om en teg som ligger i deras hägnader, viljandes den inlösa.
Var till svaranden Olof Jönssons styvfader Olof Jöransson såsom fullmäktig, att de kunna honom icke vägra sin teg att inlösa, och blevo därom inför Rätten sins emellan således förenta, att Samuel Olsson giver svarandena femton daler Kmt och sålunda tegen tillträder och därmed all fordran om utlagorna upphäver.

ARVSSKIFTE EFTER OLOF ~~JÖRANS~~ JÖRANSSONS HUSTRU

KLRD, 47, f 783, 18 okt 1703

Hans Jöransdson i Stusshyttan, Mats Eriksson på Born och Erik Nilsson i Skäggebo tala på deras sal. systers och svägerskas hustru Brita Jöransdotter på dess giftorätt uti hennes mans Olof Jöranssons bo i Garphyttan, vilket de såsom förmyndare för dess systerbarn veta vilja för barnets eftertals skull i framtiden varuti det bestå må, helst efter det de veta att Olof Jöransson och deras syster hava förvarat och förtjänt något av Olof Jöranssons barnarav av hans första gifte, för det de samma barn fött och därom omvårdnad haft.
Olof Jöransson framlade Länsman Johan Giertz och nämndemännens Lars Erikssons i Björsjö samt Anders Anderssons på Born attest under den 7 september sistlidne, så lydande, att de först upptagit skulden som stigit till 144 daler, var emot de uppskattat Olof Jöranssons egendom i lösören, kreatur, husgerådssaker, hölador och vad mera skriva de, som de anslagit till skuldens betalning.
Resolution: Såsom att giva en sådan attest intet gör fyllest för ett inventariums upprättande. Alltså skola samma gode män ännu en gång begiva sig till Olof Jöransson, och först noga och grannlagigen anteckna och upptaga vart stycke för sig i alla husgerådspersedlar, samt boskap, hus, kreatur och fast jord om hon finnes, var hon belägen är, och därjämte skatta allt sådant och göra en summa därav, men sedan vadraga skulden och specificera namn, by och bonde på var och en som i Olof Jöranssons hus något att fordra haft, och huru mycket han må vara till var och en skyldig, vilket inventarium till så väl egendomens som till skuldens riktighet och visshet Olof Jöransson sedan om ~~på~~ påfordras lagligen beediga skall.

DISKUSSION OM DÖDDA SYSKONS ARVSANDELAR I HEMMANET

KLHA, V, AI:1, f 71, 30 maj 1688

Lars Hansson i Garphyttan, hustru Sara Hansdotter ibm och svågern Per Jonsson i Altuna, sal. Hans Olssons i Garphytan arvingar av treje eller yngsta kullen, sade att tvenne deras halvsystrar döda blevo av första kullen och en av mellankullen, dem de andra syskonen ärvt, och hava så kullarna kommit överens, att första kullen antagit den fjärdeparten för god som föll efter systern av mellankullen och eftergivit till yngsta kullen där emot att få behålla den fjärdepart som föll i bägge systrarnas partna av första kullen, och de delar, säger Lars Hansson och hans samarvingar, Jöran Olsson i Stusshyttan som är måg av första kullen, med sig innehåller.
Jöran nekade därtill och sade de andra hava den delen till sin jord avstått och sköt saken till rev, vilket klagandena ock fordrade.
Avsades därför, att revkarlen Johan Olsson i Persbo och fjärdingsman Per Olsson i Södernäfde må uppreva denna jord, att se om delen är utmäten för detta eller ej, och därhos jämka de gode män noga dessa parter emellan.

OLOF JÖRANSSON KRÄVS PÅ LIKVID FÖR SIN SYSTERS ARVSANDEL

KLHA, VI, AI:3, mål nr 10, 20 maj 1718

Erik Johansson ifrån Grådö fordrade efter föregången stämning av sin svåger Olof Jöransson i Garphyttan fullkomlig betalning för sin hustrus Maria Jöransdotters arvsandel i Garphyttan, som anno 1715 den 27 april är vorden skattad för 100 daler Kmt, med avrad därför den tid Olof bemälde del brukat och innehaft, jämte värderings- och orsakade tingskostnader Här över sig Olof Jöransson förklarade att han på denna Erik Johanssons hustrus i Garphyttan andel allaredan i penningar utgivit 50 daler och något över, dessutom haver Eriks hustru, benämnde Maria Jöransdotter, en oxe à 30 daler av obytt lösöre till sig tagit, det svaranden påstår i avräkning på dess andels betalning beräknas böra, eller sin andel där uti rätt bekomma.

Påståendet om sådana kreatur ej tillstås av Erik Johansson eller dess hustru vara tagna, må sådant med livlig ed erhållas och besannas, så ock anhållandes en efterlåtelse att efter råd och lägenhet och förmåga denne Erik Johanssons återstod på dess andel i Garphyttan efter hand betala. Största flit använda så att han det förderligaste som ske kan förnöjd bliva må. Fordrande även expenser och tingskostnad.

Erik Johansson repellerade att dessa påtalta kreatur voro dess hustrus, benämnde Maria Jöransdotter, efter sin förre man i morgongåva jämte annat förvärvade och skänkta, på vilka ju intet åtal gjordes, dessutom den nu kallade oxen då allenast en liten kalv, av benämnde sin hustru med eget foder uppfödd, samt sedermera i betalning gått för någon gäld vid Garpenbergs Bruk. Förmenande alltså att denne svarandens invändning för oskälig och alldeles onödig, helst hustrun, merbemälde Maria Jöransdotter, förutom det även förmält är, underhållit sin sal. mans Olof Jötanssons moder och styvfader med föda och uppehälle, när bröderna det besväret sig icke påtaga ville. Så att den del Maria

~~i Stusshyttan ärvt till största delen därmedelst blivit förstörd, skolandes bytesskriften av Länsman Zachris Aronsson och Lars Ersson i~~

i Stusshyttan ärvt till största delen därmedelst blivit förstörd, skolandes bytesskriften av Länsman Zachris Aronsson och Lars Ersson i Björsjö, upprättad den 20 november 1708, tydeligen utvisa att Maria Jöransdotter skulle först undantaga de kreatur som hon efter sin sal. man i Stusshyttan fått hade.

Resolution: Såsom Olof Jöransson själv tillstår sig ännu med något på Erik Johanssons hustrus, Maria Jöransdotters ärftliga andels i Garphyttan betalning återstår, samt utsätter sig efter hand och förmåga det att betala, ty bör han tillse och högsta flit använda, det som bytts och i värderingslängden befintliga återstod på hennes andel, samt med det förderligaste må Erik Johansson fullkomligen betald bliva. Men angående Olof Jöranssons pretention att oxen så, emedan han varken något åtal därom gjordes vid bytet, men enär hustru Maria den sondå allenast en kalv varit bortförde, eller ock sedermera i den tid densamma på sitt eget foder uppfödde, ty förklarar Rätten detta Olof Jöranssons påstående otillbörligt och utan ... så honom i så måtto.

TVIST OM ARV EFTER BARNLÖSA ANDERS ~~ANDERS~~ JÖRANSSON, SOM BARNLÖS DÖTT

KLRD, 78, mål 9, 24 april 1721

Olof Jöransson i Garphyttan och Maria Jöransdotter i Grådö kärade till sin svägerska Annicka Persdotter angående arv efter deras avlidne broder Anders Jöransson, som förliden sommar barnlös död blivit, och änkan igenom testamente vill sig åtägna.
Förfrågandes de sig därför, huruvida brodern varit befogad att borttestamentera de uti testamentet antecknade lösörespersedlar, jämte de trenne stycken bodar som han efter sina föräldrar ärvt och sedan till sig hemfört samt där uppsatt.
Besvärandes sig eljest däröver att svägerskan borttagit gärdslen, så att intet därav kommit dem tillgodo på den jordedel, som dem efter brodern tillfallit.
Var emot hustru Anna Persdotter uppviste testamentsskriften, daterad den 25 juni 1720, det mannen till henne lämnat sina lösören tillika med årsväxten, en tröskla-da, tvenne små bodar och ett vedlider, jämte den därutinnan liggande ved, med anhållan att få därvid förbliva.
Helst som hon uti 33 år skall under dess sjukdom gått honom väl tillhanda, skolande dess contraparter intet vara befogade att göra något åtal på de tvenne bodarna, som mannen ärvt efter sina föräldrar, efter de varit alldeles bofälliga och utav ringa värde när de dem bortflyttade och förbättrade. Såsom ej heller på gärdslen efter den under testamentet skall böra begripas, och även mannen i sin livstid bättre hävdat dess egen än hennes jord.
Resolution: I förmåga av Kungl. Maj:ts stadga av den 3 juki 1686 kännes Anna Persdotter vara befogad allt i allo njuta mannens henne i förenämnda testamente tillägnade, både uti årsväxten, samt uner lösören, tillika med de under äktenskapet uppbyggda husen, undantagandes de tvenne bodar, som Anders Jöransson efter föräldrarna till arv fallit, för vilka hustru Anna Persdotter bör förnöja kärandena efter det pris som gode män kunna skatta dem varit värda när de flyttades och innan någon repa-ration på dem anlades

ERIK ANDERSSON FÖRSÖKER INDRIVER SKUL GAMMAL SKULD

KLRD, /), mål 9, 1 maj 1722

Emellan Erik Andersson i Garphyttan å ena, och hustru Anna Matsdotter i Kyrkbyn samt Olof Matsson i Avesta å andra sidan, var emot annan kärande och svarande, beträffande 12 daler kmt, som de senares avlidne fader Mats Matsson skall hava för 38 år sedan av honom till låns tagit, och han med intresse och expenser återfordrar, men de senare bestrida, under föregivande, som skall käranden för samma lån redan fått sin förnöjelse, det han för andra skall hava omtalt.
Resolverades, att ehuruväl Erik Andersson invänder, det han ej allenast uti Mats Matssons livstid, utan ock sedermera skall hava denna skuld påfordrat, samt att Mats, som ungefär för 22 år sedan med döden avgick, skall näst för sin död givit honom 6 daler för det han med betalningen dröjde, såsom ock änkan i sin tid även under lika vilkor och uti god vilja till honom lämnat 8 kärvar halm och ett lass sten, med loven att vilja sig denna skuld forderligast avbörda. Samt arvingarna detsamma utfäst då de därom blivit fordrade Dock emedan svarandena till allt sådant enständigt neka, med påstående att samma skuld skall långt för detta vara till honom betald, och käranden till sitt förebärande inga laga bevis gittat inskaffa, alltså finner Rätten skäligt, att i förmåga av förordningen av den 10 december 1629 och resolution på Riddarskapets besvär av den 29 november 1680, samt även förklaringen av den 3 november 1691 anse denna fordran för förlegen och ej rätteligen påtald, så att Erik Andersson nu ingen rätt därtill äga kan, utan bliva svarandena ifrån dess tiltal i detta mål skäligen befriade.

KLRD, 78, mål 3, 9 okt 1721
Hustru Kerstin Larsdotter i Stusshyttan tilltalte efter uttagen stämning svågern Erik Nilsson i Skäggebo om ett bord och ett säte, som han vid sin dotters bröllop av henne skall tillstås tagit, men sedermera ej återlämnat...

GARPHYTTAN i Grytnäs socken

KLHA, VI, AI:3, opag., 1 okt 1713

Besvärade sig Erik Andersson på Garphyttan över stor olägenhet av inbrukeri och intrång honom därsammastädes vederfaras skall igenom Mats Ersson på Born, Mats Andersson och Lars Larsson i Garphyttan med Eriks brodersons samtycke och bifall, vilken ock igenom byte skulle besitta sin egen del och icke tillstädja sin svärfader Mats Ersson något intrång göra, men emedan det icke efterlåts, utan bemälde Mats Ersson lika fort slår och bortförer fodret, samt igenom ovanliga vägar insläpper kreaturen och varjehanda olägenhet gör. Ty påstår Erik att få lösa Marinas del som brorsonen intet själv brukar, efter Erik den förr hade begynt lösa, samt med häfdande och gödande arbete därpå nederlagt. Och ehuru väl Erik av godvilja, för detta skall hava tillåtit sin broderson att lösa sin systerdel, skall och brodersonens styvfader Mats Andersson begynt att lägga penningar på densamma, som tillförne blivit lagligen avsagd, och i 4 års tid varit därifrån, trängandes sig åter in i byn, Erik till olägenhet och förfång, Alltså påstår han likväl nu att bliva behållen vid lösningen, den Anders Olofsson icke fullföljer, utan där även inlåtit, jämte sig, uti hemmansbruket sin svåger Carl Larsson och honom intet utlöser, så att han åter må få inlösa sin faders pantsatta jord, och icke trängas med dem, begärandes Erik i fall dess broderson Anders Olofsson ännu intet vill, att få lösa honom, på det att all förvirring och olämpa både i åker och äng med stängande och betande må förtagas.

förts, [illegible]

KLRD, 47, f 752, 13 okt 1703

Mats Andersson i Garphyttan har till sig löst den 29 oktober 1697 av dess svärfaders syster hustru Sara Fransdotter och hennes son Erik Andersson i Södernäfde ett änge väster om Hålsjötäkten, Hålsjöröjningen kallad, ...

KLHA, V, AI:18, mål 9, 13 maj 1756

Sedan Häradsrätten igenom utslag av den 26 oktober 1754 tillåtit soldaten Olof Olsson Knipe i Garphyttan, att såsom tjänstgörande få tillträda och bruka sin hustrus arvfallna jordedel efter föräldrarna, samt förordnat gode män undersöka, huru stor Knipes rätt i fastigheten vara borde, och tillse, att han densamma på ett ställe få kunde, varest för honom vore bekvämligast, och samma utredning den 23 juni 1755 blivit verkställd, men ingen överenskommelse därmed träffad, å vilken det stället Knipe sin jord få skulle.
Så hava bemälde Knipe, Per Hansson och Per Persson .... till detta ting instämt deras svåger Erik Persson i Åkersbyn, med begäran, att så vida Åkersby-fastigheten skall innehålla tvenne besittningar eller njuta sex stigar kol årligen, den Erik Persson allena innehaver och besitter, sedan hans ena broder vid namn Johan Persson gift sig bort, och den andre såsom ännu oförsedd tagit årstjänst, vars tanke icke heller vore, att någonsin tränga brodern Erik Persson på hemmanet, sedan skulle han ofelbart söka sig om på annat ställe att bördas.
(Ytterligare flera sidor)

KLHA, I, AI:10, f 241v, 30 april 1617

Sammalees kom Olof Larssons arvingar på Garphyttan gåvo till känna, huru, när Herr Erik Sparre höll lagmansting, då haver Sigfrid Hendriksson, som då var med Herr Erik Sparre, anammat hans dombrev och därpå utlovade lagmans vidare stadfästelse, och sedan är samma brev intet igenkommet, och nu var upptecknat huru mycket som både Olof Larsson, samt och hans fader, Lasse Gabrielsson därpå givit havit, som registrerat här visas, står vidlyftigare på 44-bladet.

Samma ting, f 243v. (f 44v enligt ursprunglig paginering)

Kom Hans Olofsson på Garphyttan gav till känna huru hans fader Olof Larsson på förenämnda Garphyttan hade köpt förenämnda Garphyttan och därpå dombrev bekommit utav Jöns Ingemarsson i Ornäs, och när sal. Herr Erik Sparre höll lagmansting anammade han samma brev till sig och är lovandes att stadfästa samma dombrev, och är så där igenom förkommet. Som många vittnade, att så är tillgått begärde nu att han måtte bekomma brev på nytt igen.
Haver Olof Larsson av efterskrivna köpt förenämnda Garphyttan, hustru Brita i Pellebo för en brodersdel 8 fat, Erik i Jularbo 4 fat, Knut i Jularbo 4 fat, Isac Nilsson i Västansjö för 2 systerdelar för 8 fat, Isac Pedersson i Västansjö 8 fat, Anders i Knutsbo 4 fat, Anders Larsson i Grytnäsbyn 4 fat, Erik Larsson i Bråtaregården 4 fat, Lasse Björsson i Wågebäck 4 fat.

KLHA, VI, AI:1, opag., 14 maj 1696

Erik Stephansson i Norrnäfde tilltalte Erik Andersson i Garphyttan, förmälandes att dess svärfader Ingevald Olsson haver för lång tid sedan sålt till sin broder Olof Persson på Garphyttan sin jord i Garphyttan, men undantagit strömmen däri då varit både hytta och smedja, och som där vattnet varit högt uppdämt på slogen däromkring, att den icke kunde nyttjas, men sedan marken blivit utdämd, både nu är och framdeles han av samma damm rätta göras god slog, så anhöll han, att för dess svärfaders participation i dammbrötet njuta vedergällning efter mätesmannaorder.
Erik Andersson nekade ej därtill, påstod allenast att han givit utlagor härför.
Resolution: Efter svarandens egen begäran nu av gode män mätes beskaffenheten av denna slog, som för detta varit dammbröt och Erik Stephanssons efter sin participation där uti tillförne njuta sin betalning, av vad nu till slog dugligt vara eller göras, efter som det ena med det andra prövas värt, men svarandens talan om utlagor prövar Rätten ogrundad.

Laga ting i Brunnbäck 10 maj 1683.

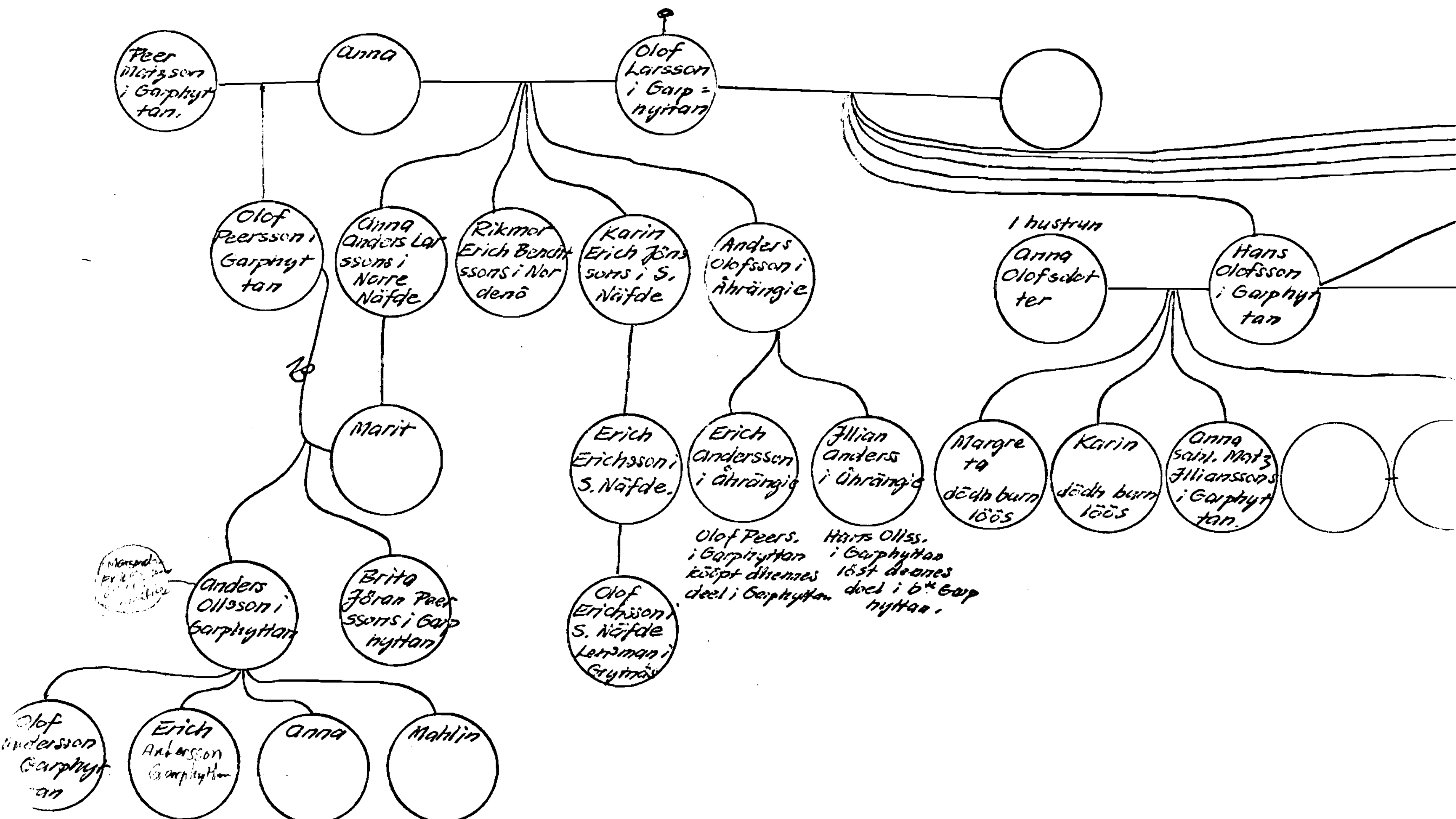
(f 73 r-v)

"Lars Hansson i Garphyttan beswärade sig öfwer sin Swåger och halfsysters man Jöran Olofsson i Stusshyttan att han skall hafwa en hoop Pantjordh Uthaf hemmanet för hwilken han inga Uthlagor giör, Uthan skrubbar dhem in på honom och hans samsyskon, der han medh en reefningslängd i förledne åhr förrättat bewijsa wille, och fördhenskuldh begiärade at Jöran Ollsson, som skall hafwa mehr Jordh Uthi Garphyttehemmanet än dhe, det refningzlängden skulle Uthwijsa, effterson hwars och ens deel ähr opslagen, och så effter proportion draga Uthlagorne.

Detta hemman Garphyttan hafr en benämbd Olof Larsson fordom ägt, hwilken war twegifft, med förra hustron /: som hade en Sohn med sin förra Man Olof Persson bd, hwilken fick sin halfsysters dotter till hustro:/ hade han 3 döttrar och en Sohn, med andra hustru 3 Söhner och 2 döttrar, den ena Sohnen Olof wardt Soldat, och blef dödh ogifft i fiendeland, dhess arfwedeel tillföll hans syskon af bägge Oloff Larssons barnkullar. Hans broder Hans Ollsson, som war Jöran Ollssons Swärfader, hwars dotter Uthaf andre kullen /: effter Hans war 3 gånger gifft :/ han hade till hustro, och ofwanbde Lars Hansson sampt 2 hans systrar ähr af hans 3die hustro: Och sedan bde Hans Ollsson inträdde i andre gifftet med Jöran Ollsss Swärmoder h Elisabet födde i Jngewaldzbäning sine barn med förste hustrun oafwittrade, blef mäst alt det arf både i löst och fast förskingradt som han fik effter sin fader Olof Larsson, dherför när barnen af förra kullen kommo till manna och begynte fråga effter dheras möderne, måste han släppa till det han qwar hade af hemmanet. Här Uthaf wille Jöran Ollsson wijsa sin hustrus halfbroder och hans syskon hwadan det kommer att han har dher mehra Jordh än dhe, dock kunde han icke Undandraga sig at giöra så myckeт Uthlagor som dher på löper.

Blef dherföre afsagdt, att Olof Larssons Sohns Olof Ollssons deel skall först afrefwas, effter han faller alle dhe andra Olof Larssons barn af bägge kullarne till arfs, sedan afdeelas en treding af hemmanet till Olof Larssons Stiufsohn Olof Peersss arfwingar, effter han har löst en treding Uthi hemmanet, förbde Olof Ollsss deel Undantagen, så wäll arf som löösning, dhe öfrige twådeelarne af hemmanet tillkomma Hans Ollssons arfwingar. När detta således ähr förrättat, kan Häradzschrifwaren Uthräkna hwardera arfwinge Uthi hemmanet hwadh han i Uthlagor åhrligen böhr giöra.

Tinget 1683 10/5.
sid 73 i Kopparbergs läns häradsrätts arkiv III : AI:25, ULA)

Hans Olofsson i Garp-hyttan

2 hustrun
Elisabet ifrån Inge-waldsbo

3 hustrun
Johanna ifrån Nohrberg

Ingewald Olofsson i Norre Näfde

Erik Bengtsson Norrnäfde

Olof Olofsson Soldat ogift

Chirstin Anders Matzsons på Bohrn

Marina Anders Larssons i Säfzbo

Erik Anders mål i Ar...

Mats ...ssons ... Garphyttan.

i hustru
Knalles-Berg

Jöran Ollsson i Stusshyttan

2 hustru
Chirstin Hansdotter

Olof

Elisabet

Sara Olof Olofzsons i Garphyttan

Lars Hansson i Lustig Garphyttan

Marina Anders Peerssons i Sahlberget.

Olof [illegible] i Morgshyttan [illegible]
[illegible]
[illegible] Jöns Olsson i [illegible]
Matz Johansson i Morgshyttan [illegible]
[illegible] i Morgshyttan,
[illegible] Jöns och Matz: [illegible]
[illegible] 21
åhr [illegible]
[illegible]
[illegible] 350 D. kmt:
[illegible]
[illegible]
[illegible] 21 åhr [illegible]
[illegible] Jöns [illegible] Matz
[illegible]
[illegible] 30 D kmt
[illegible] Jöns Olsson i [illegible]
[illegible] Hans Olsson i Morgshyttan [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dokument
[illegible] Hans Olsson [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

1 hustru

Anna Olofsdotter

Hans Olsson [illegible]

2 hustru

Elisabeth fr. Ingwaldsbo

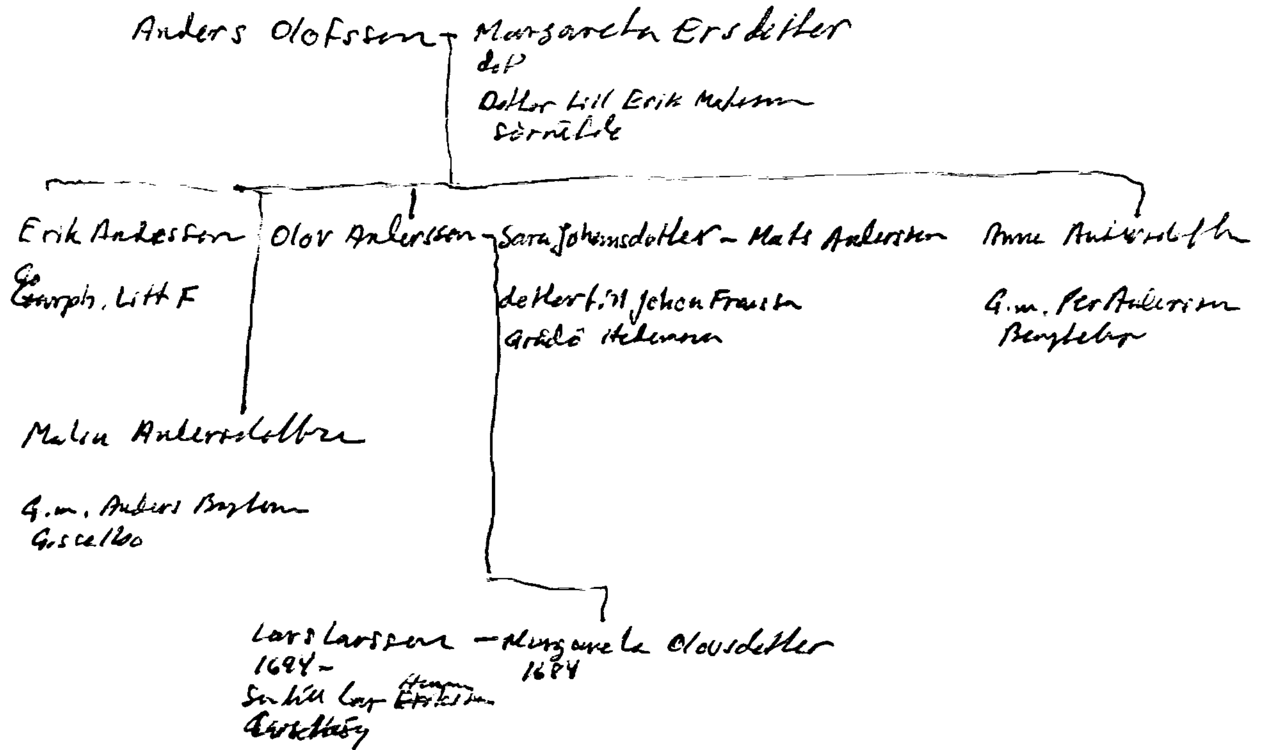
3 hustru

Johanna fr Norberg

Landsarkivet i Uppsala: Kopparbergs läns häradsrättsarkiv III: AI: 23, f.135.
7/11 1681

Garphyttan Hemman Litt D

Olof Persson – Marit

Garphyttan Litt E

Anna - Olof Larsson
Garphyttan

Per Larsson - Anna Olofsdotter
- omkr 1645
Norrnälde

Olof Persson - Marit Persdotter
- omkr 1645
Norrnälde

Garphyttan storskifte [illegible]

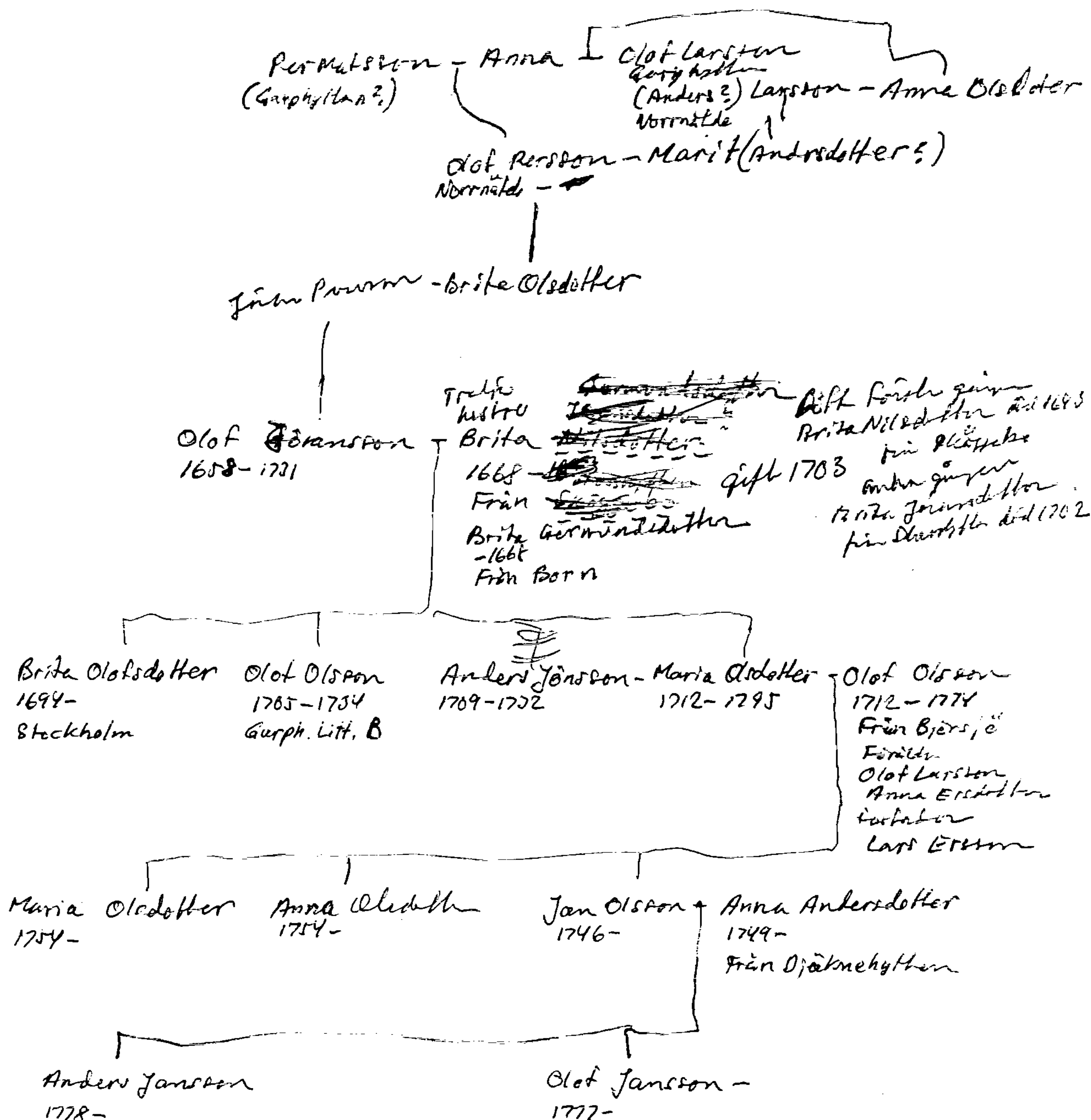
			andelar
A	Olof Jansson	105/542-delar av hela byn	53/271
B	Olof Olsson	85/542-delar — —	43/271
D	Erik Ersson	25/1626 -delar	42/271
E	Anders Jansson	84/813 -delar	28/271
F	Carl Carlsson	48/271 - delar	48/271
G	Erik Andersson	48/271 - delar	48/271
C	Erik Broshane,	21/542 -delar (avskedad soldat)	11/271

Laga skifte 1856

A. Tolman Jan Andersson
B. gamle Jan Andersson
C. Erik Jansson
D. Anders Persson
E. Jan Olsson
F. Jan Jansson

Rev 1765		stångtalet	
1	Olof Olsson	49.15	Litt A
2	Olof Larsson	40,1,2	Litt D
3	Erik Olsson	19,18	Litt C
4	‹5› Erik Andersson / Anders Olssons änka	46.18,3	Litt E
5	unge Erik Andersson	44.4,3	Litt F
6	Jan Andersson	26,7,9	Litt E
7	u Olof Olsson	29,18	Litt B

Garphyttan, Hemman Litt A.

Garphyttan, Kronan Litt B

Anders Matsson – Brita Andersdotter
1659-1732 | 1671-1742
Från Hyttan

Olov Olsson – Anna Andersdotter – Olov Andersson
1705-1734 | 1705-1779 | 1708-1740
Från Garph. Litt A | | Från Väster Våla

Per Persson – Brita Olsdotter – Olof Olsson
1722-1752 | 1729- | 1732-
Kyrkbyn | | Från Garph. Litt.

Anna Persdotter
1751-

Anna Olsdotter
1761
G.m.
Norräcke

Olov Olsson – Caita Larsdotter
1766- | 1766-

Garphyttan, Hemman Litt C

Olov Matsson +
1655–1737

Olof Ersson - Resare - Anna Olsdotter
1700–1737 1704–1789

Erik Olsson + Brita Jöransdotter
1730–1796 1742–
från Storshyttan

Anna Ersdotter
1774–
p. 159

Brita Ersdotter
1778–

Erik Broshane - Stina Ersdotter
1770–

Garphyttan Hemman Litt D

Lars ~~Eriksson~~ Hansson –
-1703

Lars Larsson – Margareta Olsdotter
1690-1748 1684-1750
Dotter till Olov Andersson
Grädö, Hedemora

Sara Larsdotter
1723- 1769
~~[illegible]~~
ogift

Olov Larsson – Anna Matsdotter
1713-1768 1711 –
Anders Berglunds änka
i Gisselbo
död omkr 1780

Erik Ersson - Margareta Olsdotter
1747 – 1751 –
Från Garpenberg

Garphyttan Hemman Litt 6

Olov Andersson – Sara Johansdotter

A.

~~Johan Olsson~~
~~1726~~

Anders Olofsson – Karin Mattsdotter
1690–1759 | 1692–1769
Från Born

Anders ~~Olsson~~ Andersson
1723–

John ~~Olsson~~ Andersson
1726–
Garph. Litt. 4

Olof ~~Olsson~~ Andersson
1728

Erik Andersson – Anna Mattsdotter
1721–1793 | 1724–1799
Från Björsjö

Matt Ersson
1759–

Catarina Ersdotter
1755–

Anna Ersd[r]
1761–
Pirka

Anders Ersson – Margareta Ersdotter
1748– | 1759–

Greta Andersdotter
1787–

Anna Andersdotter
1793–

Erik Andersson –
1779 –

Garphyttan Hemmen Litt E

Olof Andersson - Sara Johansdotter

Dotter till Johan Fransson
Grådö, Hedemora

Anders Olofsson - Karin Metsdotter
1690-1759 1692-1769
Från Born

Erik Andersson
1721-1793
Garph. Litt G

Anders Andersson
1723-

Olof Andersson
1728-

Johan Andersson - Catarina Andersd[otter]
1726- 1743-
Från Garpenberg

Per Andersson - Christina Johansdotter
1740- 1732

Catarina Andersdotter
1768-

Anders Jansson -
1775-

Garphyttan Hemman Litt F

Anders Olsson –

Olof Andersson

Garph. Litt. E

Erik Andersson – Karin Olsdotter

1658 – 1724

1672 – 1746

Dotter till Olof Ersson Södernäsbo

Anna ~~Andersdotter~~ Ersdotter

Gm. Hans Andersson

Baggbo

Anders Ersson – Kerstin Persdotter

1704 – 1762

1702 – 1750

från Mästerbo

Anna Andersdotter

1734 –

Per Andersson

1736 –

Catarina Andersdotter

1739 –

Baggbo

Christina Andersdotter

1742

Brita Andersdotter

1745 –

Baggbo

Erik Andersson – Elisabeth Larsdotter

1720 –

1730 –

från Skistorp?

Margareta Ersdotter

1761 –

Lisa Ersdotter

1764 –

Anders Ersson – Catarina Ersdotter

1757 –

1754 –

Greta Ersdotter

1759 –

Lisa Andersdotter

1764 –

Gift

Helenna

Carl Carlsson – Greta Ersdotter

1758 –

1759 –

från Husby

Anna Carlsdotter

1790 –

Carl Carlsson

1792 –

Erik Carlsson –

1788